

HOSEA

4-9

Gods aanklacht tegen Israël vanwege
verworpen kennis, afgoderij en ontrouw.

GELEZEN UIT

Herziene Statenvertaling

BELUISTER OF BEKIJK

versvoorvers.org/hosea/4-9

BELUISTER OF BEKIJK

Inhoud

1	Hosea's huwelijk en Gods rechtszaak	2 min	5
2	Israël gaat ten onder zonder kennis van God	4 min	6
3	De priesters verwaarlozen Gods wet	3 min	9
4	De kerk en haar verantwoordelijkheid	4 min	11
5	Honger naar het Woord van God	2 min	12
6	Drank vertroebelt het morele oordeel	3 min	14
7	Nuchterheid bij koningen en kerkleiders	2 min	16
8	Overspel, occultisme en het hart	3 min	17
9	Waarzeggerij en de geest van hoererij	2 min	19
10	Ontrouw en de dubbele moraal bij overspel	2 min	20
11	Juda mag Israëls afgoderij niet volgen	3 min	22
12	God oordeelt over leiders en volk	4 min	24
13	Assyrië kan Gods oordeel niet afwenden	3 min	27
14	Israëls terugkeer: oprecht of oppervlakkig	4 min	29

15	Het herstel op de derde dag	6 min	31
16	Jezus stelt barmhartigheid boven rituelen	3 min	35
17	Israëls zonden staan genezing in de weg	4 min	37
18	Samenzweringen verteren Israëls koningen	4 min	39
19	Bondgenootschappen verzwakken Israël	4 min	42
20	Terug naar Egypte als gevangenen	3 min	44
21	Koningen aanstellen buiten God om	4 min	46
22	Het gouden kalf brengt Israël ten val	5 min	49
23	Hosea neemt Amos' oordeelstaal over	2 min	51
24	Israël moet het land van de HEERE verlaten	4 min	53
25	Profeten worden voor dwazen gehouden	2 min	55
26	Gibea als waarschuwing voor Israël	2 min	57
27	Israël als vroege vrucht voor God	2 min	58
28	De onvruchtbare vijgenboom en Israël	5 min	59
29	De berg in zee en de val van Jeruzalem	5 min	61

30	Bidden om het oordeel over vervolgers	2 min	64
31	Efraïm verliest zijn kinderen en zijn land	2 min	65
32	Onvruchtbaarheid bij het komende oordeel	2 min	67
33	Jezus waarschuwt de vrouwen van Jeruzalem	3 min	68
	Om verder te lezen		70

1

Hosea's huwelijk en Gods rechtszaak

Hosea, hoofdstuk 1 tot en met 3, bevatte de historische informatie over Hosea en zijn vrouw, haar overspel en hoe hij haar terugnam, hoe hij haar eigenlijk uit de slavernij vrijkocht. Ik zei dat de drie hoofdstukken die deze historische proloog vormen, in zekere zin alvast een beeld geven van de structuur van het hele boek. Want zoals de proloog drie hoofdstukken heeft, zo heeft het boek drie delen. Elk hoofdstuk in de proloog komt volgens mij overeen met een van de delen van het boek. Het eerste hoofdstuk komt overeen met de hele proloog zelf. Het tweede hoofdstuk komt overeen met het tweede deel van het boek, waar we nu aan toe zijn: hoofdstuk 4 tot en met 13.

Ik heb erop gewezen dat die beide hoofdstukken beginnen met het indienen van aanklachten. In hoofdstuk 2, vers 1, staat:

Klaag uw moeder aan, klaag haar aan, want zij is Mijn vrouw niet en Ik ben haar Man niet. Laat zij haar hoererij van haar gezicht wegdoen, en haar overspel van tussen haar borsten.

HOSEA 2:1

Vertalersnoot: de spreker noemt vers 2 volgens de Engelse versnummering; in de HSV is dit vers 1.

Hoofdstuk 4 begint met:

Hoor het woord van de HEERE, Israëlieten, want de HEERE heeft een rechtszaak met de inwoners van dit land, omdat er geen trouw, geen goedertierenheid en geen kennis van God in het land is.

HOSEA 4:1

En zoals we in hoofdstuk 2 de aanklacht hebben gezien die Hosea tegen zijn vrouw had, de overspelige vrouw, zo horen we nu de aanklacht die God tegen Zijn vrouw Israël heeft.

Ik bedoel niet te zeggen dat we in hoofdstuk 2 uitsluitend een verwijzing hadden naar Hosea's aanklachten tegen zijn vrouw. Maar de uitspraken in Hosea 2, in elk geval daar aan het begin, zouden van toepassing kunnen zijn op Hosea tegenover zijn vrouw en op God tegenover de Zijne. Maar nu komen we op een punt waar Hosea helemaal niet meer in beeld is. Alleen God spreekt hier over Israël, over de problemen die Hij met Zijn vrouw heeft. We hebben dus deze verschillende hoofdstukken, ongeveer tien hoofdstukken, die gaan over het geschil dat God heeft, de rechtszaak die Hij tegen Zijn vrouw heeft vanwege Israëls overspel.

2

Israël gaat ten onder zonder kennis van God

Meteen klaagt Hij in vers 1:

Er is geen eerlijkheid, geen medeleven en geen kennis van God in het land.

Dit is Zijn eerste klacht. Ze kennen God niet en ze geven zelfs niets om waarheid of barmhartigheid. Ze zijn onbarmhartig en ze zijn oneerlijk. Dat komt doordat ze God niet kennen.

Eerder werd er gezegd, in hoofdstuk 2, vers 19, dat er een tijd zou komen waarin het volk de HEERE zou kennen, door de instelling van het nieuwe verbond dat God zou brengen. Maar de huidige situatie in Israël, in de dagen van Hosea, is dat ze God niet kennen. Je kunt zien hoe vaak hij hiernaar verwijst. Let erop dat er in hoofdstuk 4, vers 1, staat:

Er is geen kennis van God in het land.

In vers 6 van hoofdstuk 4 staat:

Mijn volk is uitgeroeid, omdat het zonder kennis is. Omdat ú de kennis verworpen hebt, heb Ik u verworpen om als priester voor Mij te dienen. Omdat u de wet van uw God hebt vergeten, zal Ik ook uw kinderen vergeten.

HOSEA 4:6

Dit gebrek aan kennis van God is wat hen te gronde richt.

In hoofdstuk 5, vers 4, zegt hij:

Hun daden zijn er niet op gericht zich tot hun God te bekeren, want de geest van hoererij is in hun midden, en de HEERE kennen zij niet.

HOSEA 5:4

Opnieuw wordt gezegd dat de kennis van God bij hen ontbreekt. Ik heb er één overgeslagen, hoofdstuk 4 en vers 14. Aan het eind van vers 14 staat:

Ik zal niet meer omzien naar uw dochters omdat zij hoererij bedrijven, en naar uw schoondochters, omdat zij overspel plegen, want zij zonderen zichzelf af met de hoeren, zij offeren met de tempelhoeren. Zo zal het volk dat geen inzicht heeft, ten val komen.

HOSEA 4:14

of:

zal vertrapt worden.

Sommige vertalingen zeggen:

zal ten onder gaan, maar het gaat erover dat het volk dat geen inzicht heeft, dat God niet kent, daardoor te gronde zal gaan. Ze zullen omkomen door gebrek aan kennis.

In hoofdstuk 6 en vers 3 zegt hij:

Dan zullen wij kennen, wij zullen ernaar jagen de HEERE te kennen! Zijn verschijning staat vast als de dageraad. Ja, Hij komt naar ons toe als de regen, als late regen, die het land natmaakt.

HOSEA 6:3

Hij spoort zijn volk aan om met God vertrouwd te raken en ernaar te streven God te kennen, want door gebrek aan die kennis van God worden ze te gronde gericht. In hoofdstuk 6 en vers 6 zegt hij:

Want Ik vind vreugde in goedertierenheid en niet in offer, in kennis van God meer dan in brandoffers!

HOSEA 6:6

Wat hij daar zegt, is dat zonder de kennis van God alle godsdienstige activiteit, hoeveel ook, niets zal betekenen. God vindt dat als je offers en brandoffers op de ene kant van de weegschaal legt, ze niet kunnen opwegen tegen het gewicht van de kennis van God aan de andere kant. Ze kunnen daar zelfs niet aan gelijk zijn. De kennis van God is voor Hem veel belangrijker dan godsdienstigheid.

Dan wijst hij er in hoofdstuk 8, vers 2, op dat de Israëlieten desondanks ontkennen dat het hun aan kennis van God ontbreekt. Ze roepen:

Zij roepen tot Mij: Mijn God! Wij, Israël, kennen U!

HOSEA 8:2

terwijl ze Hem niet kennen. En het hele punt van dit boek is dus om te laten zien wat er met mensen gebeurt wanneer ze zich van de kennis van God hebben afgekeerd. Het is niet zo dat ze nooit toegang tot die kennis hebben gehad, zoals de heidenen die de

wetten van God nooit hadden gehoord en nooit enige openbaring van God hadden ontvangen. De Joden hadden een ontzaglijke hoeveelheid openbaring gekregen, maar ze hadden zich van de kennis van God afgekeerd.

3

De priesters verwaarlozen Gods wet

En dus klaagt Hij meteen dat het hun aan kennis van God ontbreekt. Wanneer het je aan kennis van God ontbreekt, is er verder niets dat ervoor zorgt dat je ethisch of moreel blijft leven. Wanneer je het karakter van God niet kent, de oordelen van God niet kent, de wetten van God niet kent, is er eigenlijk geen maatstaf waaraan je je kunt vasthouden om je behoorlijk te blijven gedragen. Het begint dus met de klacht dat ze geen kennis van God hebben. Vervolgens wordt getoond wat er is gebeurd doordat ze geen kennis van God hebben. Hun gedrag is totaal verdorven. Vers 2:

Vloeken, liegen, moorden, stelen en overspel plegen zijn
wijdverbreid; bloedbad volgt op bloedbad. Daarom treurt het
land, en ieder die erin woont, verkommert, met de dieren van
het veld en de vogels in de lucht. Zelfs de vissen in de zee worden
weggenomen. Maar laat niemand een rechtszaak voeren, laat
niemand een ander ter verantwoording roepen, want uw volk is
als zij die een priester aanklagen.

HOSEA 4:2-4

Op dit punt spreekt Hij tot de priesters. Dat wordt duidelijk in vers 6, maar in vers 4 spreekt Hij blijkbaar tot de priesters.

Daarom zult u overdag struikelen. Zelfs de profeet zal 's nachts met u struikelen, en Ik zal uw moeder uitroeien. Mijn volk is uitgeroeid, omdat het zonder kennis is. Omdat ú de kennis verworpen hebt, heb Ik u verworpen om als priester voor Mij te dienen. Omdat u de wet van uw God hebt vergeten, zal Ik ook uw kinderen vergeten.

HOSEA 4:5-6

Zoals ik zei, wordt dit blijkbaar tegen de priesters gezegd. Hij zegt dat zij de wet van God hadden moeten bewaren. Het was de taak van de priester om de wet van God te onderwijzen en de kennis van God onder het volk te bewaren. Maar de priesters zelf zijn de wet van God vergeten en hebben de kennis van God verworpen. Daarom is het volk dat zij hadden moeten onderwijzen ook onwetend. De schuld voor de hele ondergang van het volk die over hen zal komen, moet dus eigenlijk bij de priesters worden gelegd.

Wat er in vers 4 wordt bedoeld, is niet zo duidelijk. Er staat:

Laat niemand ruzie maken of een ander terechtwijzen, want jullie volk is net als mensen die ruzie maken met de priesters.

Blijkbaar betekent dit dat de priesters geen twist met het volk moeten aangaan, het niet moeten terechtwijzen of beschuldigingen tegen het volk moeten inbrengen, alsof het volk de problemen veroorzaakt. De priester moet de schuld bij zichzelf leggen. De priester is er niet beter aan toe dan degenen die met de priester twisten. Het volk zou namelijk net zo gemakkelijk een aanklacht en beschuldigingen tegen de priester kunnen inbrengen als de priester tegen het volk. De priester is eigenlijk degene die de schuld draagt, omdat hij het Woord van God niet heeft onderwezen.

4

De kerk en haar verantwoordelijkheid

De kerken in Amerika zijn tegenwoordig natuurlijk erg bedroefd dat onze cultuur zo verdorven is. Er wordt veel gezegd waarin de zonden van ons land worden veroordeeld, en de ongebreidelde immoraliteit en het drugsmisbruik en abortus en alle dingen die onze veiligheid en onze samenleving bedreigen. Terwijl de kerk al deze dingen veroordeelt, moet de kerk onder ogen zien dat zij deze dingen heeft veroorzaakt.

De samenleving waarin we leven was een veel betere samenleving, een veel veiligere samenleving, een fatsoenlijkere samenleving, toen de kerk gezonder en levenskrachtiger was. Toen de kerk meer leven had, toen de kerk een norm stelde, toen ze aanzien genoot en een stem had waarnaar mensen wilden luisteren. Maar de kerk heeft de wet van de Heere verwaarloosd en de kennis van God verlaten. De kerk is de priester. Wij zijn een koninkrijk van priesters, en de kerk is de priester voor het volk. We kunnen niet zomaar de volken de schuld geven van de zonden die plaatsvinden. We moeten de schuld bij de kerk leggen, want vroeger, toen de kerk heiliger was, was het volk fatsoenlijker en ethischer en moreler. Maar wanneer de kerk verdorven wordt, zijn de mensen die door de kerk in de wegen van God onderwezen moeten worden natuurlijk onwetend en worden ze verdorven. Daarom zien we nu al diezelfde misdaden.

Ik vind het ironisch dat voorgangers tegenwoordig over het algemeen zien hoe de populariteit van de kerk afneemt en hoe het respect voor de kerk afneemt. Ze zien dat in veel gemeenten, in veel van de kerkgenootschappen, het aantal bezoekers heel sterk terugloopt. En ze proberen wanhopig op de een of andere manier hun aanzien terug te krijgen en hun gemeenteleden terug te winnen. Om dat te bereiken, wendden ze zich in veel gevallen tot psychologie en filosofie en politiek. Ze gaan zich bezighouden met maatschappelijke vraagstukken en doelen, proberen de kerk relevant te laten lijken en doen alles behalve het Woord van God onderwijzen.

Ik zeg niet dat er geen gemeenten zijn die het Woord van God onderwijzen. Natuurlijk zijn er gemeenten die dat doen. Ik heb het over de toestand van de kerk in het algemeen in ons land. Het Woord van God wordt zelden onderwezen. Ik weet dat dit waar is, want op mijn reizen vertellen mensen me voortdurend dat ze zouden willen dat er onder de voorgangers in hun woonplaats Bijbelleraren waren. Ze zouden zich namelijk graag aansluiten bij een gemeente waar de Bijbel wordt onderwezen. Maar alle voorgangers houden aardige, korte preekjes over vraagstukken en doelen en filosofie en psychologie en alles behalve de Bijbel.

Het is ironisch, want de voorgangers onderwijzen de Bijbel meestal niet omdat ze denken dat mensen die niet relevant zullen vinden en dat ze hun gemeenteleden zullen kwijtraken. Maar ze raken hun gemeenteleden kwijt doordat ze het Woord van God niet onderwijzen. Het Woord van God is in zekere zin bij de priesters verloren gegaan. De kennis van God wordt niet in herinnering gehouden, en de wet van de Heere is vergeten door degenen die haar zouden moeten onderwijzen. Daardoor raakt de kerk het kwijt, en daardoor raakt het volk het kwijt, en daardoor gaat alles voor iedereen mis. Het is de schuld van de leiders die het Woord van God hadden moeten onderwijzen. Het is interessant, en ironisch, dat wanneer gemeenten uiteindelijk toch zover komen dat ze het Woord van God gaan onderwijzen, meestal iedereen de andere gemeenten in de stad verlaat om naar die ene te komen.

5

Honger naar het Woord van God

Zie, er komen dagen, spreekt de Heere HEERE, dat Ik honger in het land zal zenden; geen honger naar brood, geen dorst naar water, maar om de woorden van de HEERE te horen.

AMOS 8:11

Zoals Amos zei in Amos hoofdstuk 8, vers 11.

Dan dolen zij van zee tot zee, van noord tot oost trekken zij rond, om het woord van de HEERE te zoeken, maar zij zullen het niet vinden.

AMOS 8:12

Zo is het tegenwoordig zo ongeveer.

Natuurlijk is mijn ervaring beperkt, maar toen ik tijdens de Jezusbeweging voor het eerst naar Calvary Chapel ging, was dat een ongebruikelijke gemeente, omdat ze er gewoon elke dag Bijbelonderwijs hadden. Mensen kwamen uit allerlei plaatsen en allerlei gemeenten in veel verschillende landen naar Calvary Chapel om Bijbelonderwijs te horen. Het laat maar zien dat de Bijbel vlak bij de hand is. Elke voorganger heeft hem op de boekenplank staan. Elke voorganger haalt hem meestal tevoorschijn als onderdeel van de voorbereiding van zijn preken. Ze zouden mensen het Woord van God moeten onderwijzen en de kennis van God en van de Schrift moeten bewaren. Maar in veel gevallen houden ze zich met andere dingen bezig. Ze denken dat die dingen de gemeente relevanter en aantrekkelijker zullen laten lijken. Maar in werkelijkheid zorgen ze ervoor dat de gemeente sterft en haar invloed en het respect van de wereld verliest.

Zo was het ook met de priesters in de tijd van Hosea. Hij zegt in vers 7:

Hoe talrijker zij werden, hoe meer zij tegen Mij zondigden. Ik zal hun eer inruilen voor schande.

HOSEA 4:7

Dat wil zeggen: hoe meer God hen zegende, hoe meer ze zich afkeerden en de andere goden de eer gaven.

Zij eten de zonde van Mijn volk, en zij verlangen naar hun ongerechtigheid. En het zal zijn: zoals het volk is, zo is de priester. Ik zal hem zijn wegen vergelden en hem voor zijn daden doen boeten.

HOSEA 4:8-9

Dat wil zeggen: wat er met het volk gaat gebeuren, zal ook met de priesters gebeuren, omdat de priester even schuldig is.

6

Drank vertroebelt het morele oordeel

Zij zullen eten, maar niet verzadigd worden, hoererij bedrijven, maar zich niet uitbreiden, want zij hebben nagelaten de HEERE te vereren. Hoererij, wijn en nieuwe wijn nemen het hart in beslag.

HOSEA 4:10-11

‘Enslave the heart’ staat er in de New King James. De King James zegt ‘take away the heart’, wat misschien betekent dat het hart gevangengenomen wordt. Daarom kiezen de vertalers van de New King James ervoor om het met ‘enslave’ te vertalen. Andere vertalingen die ik heb geraadpleegd, gebruiken uitdrukkingen als ‘numb the heart’. De Jerusalem Bible zegt bijvoorbeeld ‘addle the wits’, ofwel ‘het verstand verwarren’. De gedachte lijkt te zijn dat dronkenschap of high worden iets met iemands bewustzijn doet, of dat nu door drugs, wijn of iets anders komt. Het verandert duidelijk het bewustzijn, en het neemt het hart weg of brengt het verstand in de war.

Wat het werkelijk doet, is iemand zijn morele oordeelsvermogen ontnemen. Het berooft hem van zijn vermogen om goed en kwaad te onderscheiden. Wat zo overduidelijk demonisch is aan dronkenschap en drugsmisbruik, is dat het iemands denkprocessen daadwerkelijk losmaakt van zijn normale morele besef.

We zien dit ook aangeduid in Leviticus hoofdstuk 10. Nadab en Abihu werden gedood omdat ze vreemd vuur voor het aangezicht van de HEERE hadden gebracht. In de terechtwijzing die Aäron hierna kreeg, in Leviticus 10, vers 9, zei God tegen de priesters:

Wijn en sterkedrank mag u niet drinken, u niet en uw zonen met u ook niet, als u de tent van ontmoeting binnenkomt, opdat u niet sterft — het is een eeuwige verordening, al uw generaties door —

LEVITICUS 10:9

Blijkbaar hadden Nadab en Abihu gedronken, en daarom zegt God:

Vertalersnoot: het volgende blok herneemt Leviticus 10:9–10 als leescontext. De spreker herhaalt hier het verbod om bij het binnengaan te drinken en vervolgt met de woorden over het onderscheiden van heilig en onheilig, onrein en rein; hij leest vers 9 hier niet nogmaals volledig voor.

Wijn en sterkedrank mag u niet drinken, u niet en uw zonen met u ook niet, als u de tent van ontmoeting binnenkomt, opdat u niet sterft — het is een eeuwige verordening, al uw generaties door — zowel om onderscheid te kunnen maken tussen het heilige en het onheilige, tussen het onreine en het reine,

LEVITICUS 10:9-10

Vers 10:

tussen heilig en onheilig, en tussen onrein en rein.

Met andere woorden: als je dronken wordt, kun je het verschil niet zien tussen wat heilig en onheilig is. Dat was blijkbaar het probleem bij Nadab en Abihu. Ze dachten niet dat er enig verschil was tussen vreemd vuur en heilig vuur, dus namen ze gewoon welk vuur ze maar wilden. Ze waren blijkbaar dronken, en dat ontnam hun hun morele besef. Ze konden geen onderscheid maken tussen rein en onrein, of heilig en onheilig.

7

Nuchterheid bij koningen en kerkleiders

Dat wordt ook aangeduid in Spreuken hoofdstuk 31, door de moeder van koning Lemuel, die hem raad geeft. In Spreuken 31:4 zegt de moeder van Lemuel:

Het past koningen niet, Lemoël, het past koningen niet wijn te drinken, of dat vorsten vragen: Waar is er sterkedrank? Anders zal hij drinken en vergeten wat verordend is, de rechtszaak van alle ellendigen verdraaien.

SPREUKEN 31:4-5

Ze geeft dus aan dat drinken ervoor zal zorgen dat je Gods wegen vergeet, Zijn wetten vergeet en het recht verdraait. Met andere woorden: je zult je morele besef verliezen.

In het Nieuwe Testament wordt ons gezegd dat oudsten mannen moeten zijn die

Een opziener nu moet onberispelijk zijn, de man van één vrouw, beheerst, bezonnen, eerbaar, gastvrij, bekwaam om te onderwijzen, niet verslaafd aan wijn, niet vechtlustig, niet uit op schandelijke winst, maar welwillend, niet strijdlustig en zonder geldzucht.

1 TIMOTHEÛS 3:2-3

en diakenen mannen die niet aan veel wijn verslaafd zijn. Blijkbaar mogen diakenen wat meer wijn hebben dan oudsten. De diakenen mogen niet aan veel wijn verslaafd zijn, maar de oudsten mogen niet aan wijn verslaafd zijn, punt.

Vertalersnoot: de spreker vergelijkt de Engelse formuleringen ‘not given to wine’ voor oudsten en ‘not given to much wine’ voor diakenen. Zijn gevolgtrekking over de hoeveelheid wijn berust op die formuleringen; de HSV gebruikt ‘niet verslaafd aan wijn’ en ‘niet verzot zijn op veel wijn’.

Dat komt natuurlijk doordat zij morele beslissingen moeten nemen. Ze zijn geestelijke leiders, en ze moeten voorkomen dat hun verstand vertroebeld raakt.

Hier staat:

En het zal zijn: zoals het volk is, zo is de priester. Ik zal hem zijn wegen vergelden en hem voor zijn daden doen boeten. Zij zullen eten, maar niet verzadigd worden, hoererij bedrijven, maar zich niet uitbreiden, want zij hebben nagelaten de HEERE te vereren. Hoererij, wijn en nieuwe wijn nemen het hart in beslag.

HOSEA 4:9-11

8

Overspel, occultisme en het hart

Het is in Hosea niet altijd gemakkelijk om te bepalen of hoererij letterlijk overspel betekent, zoals soms duidelijk het geval is, of dat het in een bepaalde context afgoderij betekent, wat geestelijke hoererij is. We weten dat dit de hele gedachte van Hosea is: deze mensen zijn hoeren, zoals de vrouw van Hosea een hoer was, maar hun hoererij neemt de vorm aan van het aanbidden van afgoden. Soms spreekt God dus over de hoererij, en is het niet zo duidelijk of Hij afgoderij of overspel bedoelt. Als Hij nu in 4:11 lichamelijk overspel bedoelt, dan zegt Hij dat ook seksuele hartstocht ertoe neigt het verstand in de war te brengen en je je gezonde verstand te laten verliezen, net zoals wijn dat doet. Mensen kunnen bedwemeld zijn door begeerte, of door liefde, zouden ze zelf zeggen, maar in werkelijkheid door hartstocht en begeerte. Het zou kunnen

betekenen dat ze, door zich over te geven aan onzedelijkheid en dronkenschap, hun kennis van God en Zijn wet zijn kwijtgeraakt. Dat heeft hun hart weggenomen. Het heeft hun gezonde verstand weggenomen. Als hier afgoderij wordt bedoeld, dan geeft hij aan dat het aanbidden van afgoden of demonen het hart kan wegnemen, net zoals dronkenschap dat kan.

Ik vind het interessant dat mensen die zich met occulte praktijken bezighouden, vooral met occulte vormen van meditatie, vaak dezelfde openbaringen krijgen als mensen die hallucinogene drugs gebruiken. Toen drugs onder de hippies minder populair werden omdat ze gevaarlijk bleken te zijn, gingen de meesten van hen zich bezighouden met occultisme of sloten ze zich aan bij de Jezusbeweging, een van beide. Degenen die zich met het occulte gingen bezighouden, zeiden vaak dat ze tijdens meditatie dezelfde soort openbaringen kregen als onder invloed van LSD. Namelijk het besef dat alles één is en dat zij deel uitmaken van het heelal, en dat hele monistische, hindoeïstische wereldbeeld, dat demonisch is. Het is een misleiding dat alles zaligheid is, dat God met ons samenvalt, dat wij allemaal God zijn. Dat zijn de dingen die mensen geopenbaard krijgen wanneer ze onder invloed van drugs zijn. En ze krijgen die ook door heidense aanbidding, want dat is wat occulte meditatie is.

Deze dingen misleiden een mens. Iemand die zijn gezonde verstand prijsgeeft door heidense goden te aanbidden met occulte middelen, of door alcohol of drugs, bewaakt zijn hart bepaald niet met alle waakzaamheid, zoals Spreuken zegt dat je moet doen. Spreuken 4:23 zegt:

Bescherm je hart boven alles wat te behoeden is, want daaruit zijn de uitingen van het leven.

SPREUKEN 4:23

Het is overduidelijk dat het noodzakelijk is je hart te bewaken. En je bewaakt je hart niet als je je bezighoudt met deze dingen die het hart wegnemen of het hart tot slaaf maken.

9

Waarzeggerij en de geest van hoererij

Vers 12:

Mijn volk raadpleegt zijn hout, en zijn stok moet het hem bekendmaken. Want de geest van de hoererijen heeft hen misleid, zodat zij in hoererij hun God verlaten.

HOSEA 4:12

Waarschijnlijk kan hoererij in deze context dus naar hun afgoderij verwijzen.

Hun staf is hun toverstaf, hun wichelroede. Ze gebruikten blijkbaar een vorm van waarzeggerij om leiding te krijgen. Ze vragen dus raad aan deze houten afgoden en krijgen informatie van hun toverstaven.

Er wordt gesproken over een geest van hoererij. Wanneer de Bijbel spreekt over een geest van het een of ander, is het soms niet duidelijk of het werkelijk over een demonische geest gaat, of dat het woord 'geest' alleen het wezen van iets aanduidt. Soms is dat zo, bijvoorbeeld wanneer Paulus zegt:

Want God heeft ons niet gegeven een geest van vreesachtigheid, maar van kracht en liefde en bezonnenheid.

2 TIMOTHEÛS 1:7

Bedoelt hij een demon van angst? Of bedoelt hij de angst zelf, een geestelijke toestand van angst? Het is niet altijd duidelijk. Ook hier is het dus niet duidelijk of een geest van hoererij werkelijk een demonische geest is die iemand tot geestelijk overspel, geestelijke hoererij aanzet, of dat het alleen een toestand van hoererij is. Het is niet altijd duidelijk, omdat het woord 'geest' soms figuurlijk wordt gebruikt.

Maar sommigen zouden betogen dat er werkelijk een demonische geest is die mensen tot dit soort gedrag aanzet. Ik denk dat je dat vanuit de Schriften niet echt zou kunnen weerleggen, want Paulus zei:

Nee, ik zeg dit omdat wat de heidenen offeren, zij dat aan demonen offeren en niet aan God, en ik wil niet dat u met de demonen gemeenschap hebt.

1 KORINTHE 10:20

In 1 Korinthe 10:20 zegt Paulus:

De offers die de heidenen brengen, brengen ze aan demonen en niet aan God.

Het zou dus heel goed kunnen dat afgoderij iemand rechtstreeks onder de macht brengt van de geest van hoererij of de geest van afgoderij. Die uit zich niet alleen in geestelijke, maar ook in lichamelijke immoraliteit, in elk geval in de heidense godsdiensten.

10

Ontrouw en de dubbele moraal bij overspel

Op de toppen van de bergen offeren zij, op de heuvels brengen zij reukoffers, onder eik, populier en terebint, omdat hun schaduw goed is. Daarom bedrijven uw dochters hoererij en plegen uw schoondochters overspel.

HOSEA 4:13

Hun overspel en hoererij lijken letterlijke seksuele immoraliteit te zijn, want Hij zegt vervolgens:

Ik zal niet meer omzien naar uw dochters omdat zij hoererij bedrijven, en naar uw schoondochters, omdat zij overspel plegen, want zij zonderen zichzelf af met de hoeren, zij offeren met de tempelhoeren. Zo zal het volk dat geen inzicht heeft, ten val komen.

HOSEA 4:14

Wat Hij lijkt te zeggen, is dat hoererij een geestelijke toestand is die begint met ontrouw aan God. Maar zodra iemand op dat punt heeft toegegeven, komt die in een toestand van hoererij terecht. Het neemt hun hart weg en ze worden ook op andere manieren immoreel. De maatstaven voor gerechtigheid vallen weg wanneer je ontrouw bent aan God. Er is dan helemaal geen reden om trouw te zijn aan je man of jezelf rein te bewaren. Hij wijst er dus op dat deze mensen niet alleen hoererij met afgoden hebben bedreven, maar dat hun dochters hoererij bedrijven en hun bruiden overspel plegen. Maar Hij zegt dat Hij hen daarvoor niet zal straffen, omdat ze zich niet slechter gedragen dan de echtgenoten.

God meet niet met twee maten. De Joden deden dat vaak wel. Als een man en een vrouw op overspel werden betrapt, werd de vrouw meestal gestenigd en ontkwam de man op de een of andere manier, hoewel de Bijbel voorschreef dat ze allebei gestenigd moesten worden. Toch zegt God hier:

Luister, jullie lijken ongestraft te blijven, terwijl jullie met tempelprostituees omgaan. Waarom zou Ik jullie vrouwen dan straffen als ze met andere mannen omgaan, of jullie dochters als ze met mannen omgaan?

God zegt dus in wezen dat jullie vrouwen en dochters, hoewel ze jullie te schande maken, niet méér straf verdienen dan jullie zelf. Jullie maken jezelf en Mij te schande.

11

Juda mag Israëls afgoderij niet volgen

Als u, Israël, hoererij wilt bedrijven, laat Juda toch niet medeschuldig worden! Kom toch niet naar Gilgal, ga niet naar Beth-Aven, en zweer niet: Zo waar de HEERE leeft!

HOSEA 4:15

vers 15, Met andere woorden, Juda krijgt een waarschuwing. Hij heeft al gezegd dat Juda nog niet gestraft zal worden. Dat zei Hij eerder, in hoofdstuk 1, vers 7. Hij vermeldde dat Israël weliswaar het oordeel tegemoetging, maar dat Juda daar nog niet rijp voor was. Toch wordt Juda gewaarschuwd om niet al te roekeloos te zijn. Israël heeft hoererij bedreven, maar Juda niet. Maar er wordt een waarschuwing gegeven:

Laat Juda geen kwaad doen. Kom niet naar Gilgal en ga ook niet naar Bet-Awen, dat is Bethel. Zweer ook niet: 'De Heere leeft', of: 'Zo waar de Heere leeft'.

Want Israël is opstandig als een onhandelbare koe. Nu zal de HEERE hen weiden als een lam in het ruime veld.

HOSEA 4:16

De NIV vat dit vers iets anders op en zegt dat Israël een koppige jonge koe is. Vervolgens staat er:

Hoe kan de Heer ze dan laten grazen als lammetjes in een wei?

Dat geeft het een iets andere betekenis. God zou hen graag als schapen behandelen en hen in een ruime omgeving laten grazen en hun een mooie weide geven om in te eten. Maar ze zijn niet onderdanig zoals schapen. Ze zijn koppig zoals jonge kalveren, en daarom kan Hij dat niet doen. Zo begrijpen de vertalers van de NIV vers 16.

De King James en de New King James volgen echter meer de gedachte dat God hen, omdat ze koppig zijn als een kalf, de wei in zal sturen. Laat hem maar gaan. Met andere woorden, stuur hem het land uit, en ze zullen weggaan en overal

verspreid raken.

Efraïm is verknocht aan de afgoden; laat hem met rust!

HOSEA 4:17

Blijkbaar spreekt Hij nog steeds tegen Juda wanneer Hij zegt dat Juda het voorbeeld van Efraïm niet moet volgen. Hij zei: laat hem gewoon met rust, Juda. Ga niet naar Bethel, ga niet naar Gilgal, doe hen niet na.

Is hun drinkgelag voorbij, dan geven zij zich over aan hoererij.
Hun vorsten — een schande — houden van het woord: Geef.

HOSEA 4:18

Het einde van vers 18 is tekstueel heel moeilijk. De tekst is sterk verminkt, en verschillende vertalers geven hem verschillend weer. De King James doet er iets heel vreemds mee:

Hun leiders houden van schande en roepen: Geef maar hier.

Wat betekent dat in vredesnaam?

Dat zegt de King James. Ik heb dat nooit kunnen begrijpen. De New King James zegt:

Haar leiders zijn dol op schande.

Maar ik heb ook een paar andere vertalingen gelezen, en die vatten het allemaal op verschillende manieren op. Het probleem is dat we niet weten wat er werkelijk in de oorspronkelijke tekst stond. De tekst is daar op een of andere manier verminkt geraakt.

Vers 19:

Wind heeft hen op zijn vleugels gebonden: zij zullen zich schamen vanwege hun offers.

HOSEA 4:19

12

God oordeelt over leiders en volk

Hoofdstuk 5:

Hoor dit, priesters! Sla er acht op, huis van Israël! Neem ter ore, huis van de koning! Want het gericht gaat u aan, omdat u een strik geworden bent voor Mizpa, een uitgespannen net op de Tabor.

HOSEA 5:1

dat wil zeggen, het oordeel zal over jullie leiders komen,

De afvalligen zijn afgedaald om te slachten, maar Ik zal een vermaning voor hen allen zijn. Ikzelf ken Efraïm en Israël is voor Mij niet verborgen. Werkelijk, nu bedrijft Efraïm hoererij, Israël verontreinigt zich.

HOSEA 5:2-3

ook al kent Efraïm Hem niet. Zij hebben geen kennis van God, maar Hij heeft wel kennis van hen.

Hun daden zijn er niet op gericht zich tot hun God te bekeren, want de geest van hoererij is in hun midden, en de HEERE kennen zij niet.

HOSEA 5:4

Misschien wordt hiermee bedoeld dat er werkelijk een demonische geest onder hen is die hen ervan weerhoudt zich tot God te keren. En dat komt doordat ze de Heere niet kennen.

De trots van Israël getuigt openlijk tegen hem. En Israël en Efraïm zullen struikelen om hun ongerechtigheid, en met hen zal ook Juda struikelen.

HOSEA 5:5

Hoewel Juda nog niet rijp is voor het oordeel, wordt Juda hier ook niet vrijgepleit. Ook Juda neigt soms naar afgoderij.

Met hun schapen en hun runderen zullen zij de HEERE gaan zoeken, maar zij zullen Hem niet vinden: Hij heeft Zich aan hen onttrokken. Zij hebben trouweloos gehandeld tegen de HEERE, want zij hebben bastaardkinderen verwekt. Nu zal de nieuwemaan hen met hun stuk land verteren!

HOSEA 5:6-7

Deze laatste regel van vers 7 is moeilijk. Het zou kunnen betekenen dat de nieuwemaansfeesten die ze houden de reden zullen zijn dat ze verslonden worden, dat ze geoordeeld worden. Die feesten zijn aanstootgevend voor God, omdat ze bij nieuwe maan offers aan afgoden brengen. Andere uitleggers geloven dat het als volgt vertaald moet worden:

Binnen een maand worden ze verslonden.

Sommige handschriften geven het blijkbaar zo weer, en dat zou betekenen dat het maar een maand zal kosten om hen te vernietigen. Het zal niet lang duren. Hun oordeel zal snel komen. Maar de betekenis van die uitdrukking is enigszins onduidelijk.

Er staat dat ze heidense kinderen hebben verwekt. Ze zijn Joodse mensen, maar hun kinderen zijn heidenen.

Vertalersnoot: de spreker legt hier de Engelse formulering ‘pagan children’ uit, letterlijk ‘heidense kinderen’. De HSV heeft in Hosea 5:7 ‘bastaardkinderen’.

Dat maakt duidelijk dat God werkelijk niet oordeelt op grond van hun lichamelijke afstamming, maar op grond van hun geestelijke karakter. Als ze Joods zijn maar als heidenen leven, noemt Hij hen heidenen. Hij noemt hen geen Joden.

Vers 8:

Blaas de bazuin in Gibeā, de trompet in Rama, sla alarm in Beth-Aven: Achter u, Benjamin!

HOSEA 5:8

dat is Bethel.

Efraïm zal tot een woestenij worden op de dag van de bestraffing. Onder de stammen van Israël maak Ik bekend wat zeker is. De vorsten van Juda zijn als verleggers van grenzen. Over hen zal Ik Mijn verbolgenheid uitstorten als water.

HOSEA 5:9-10

wat mogelijk betekent dat zij de grenzen van fatsoen en moraal hebben verlegd. Een grenssteen geeft aan waar het grondbezit van de ene persoon eindigt en dat van een ander begint. Dit is beeldspraak. Ze zijn als mensen die een grenssteen verplaatsen. Waarschijnlijk hebben ze de maatstaven veranderd.

Efraïm is onderdrukt, zijn recht verbroken, want hij heeft het zo gewild: hij heeft gewandeld overeenkomstig het gebod.

HOSEA 5:11

Of een menselijk voorschrift. Dat verwijst waarschijnlijk naar het feit dat Jerobeam, de eerste Jerobeam, hun had bevolen de gouden kalveren in Bethel en Dan te aanbidden. Deze mensen hebben dat gewillig gevolgd, en het is een menselijk voorschrift in plaats van de voorschriften van God. God had hun gezegd dat ze in

Jeruzalem moesten aanbidden, in de tempel. Maar ze verruilden gewillig Gods regels voor menselijke regels. En dat is wat Jezus zei dat de Joden in Zijn tijd hadden gedaan. Hij zei:

maar tevergeefs eren zij Mij, omdat zij leringen onderwijzen die geboden van mensen zijn.

MATTHEÛS 15:9

Dat is altijd aanstootgevend voor God, wanneer mensen Zijn woorden vermengen met menselijke woorden, of eenvoudigweg Zijn woorden verwerpen ten gunste van menselijke woorden.

13

Assyrië kan Gods oordeel niet afwenden

Daarom ben Ik voor Efraïm als een mot, en voor het huis van Juda als een verrotting.

HOSEA 5:12

Verrotting en motten vreten langzaam aan iets, maar ze doen hun werk grondig. Ze richten het helemaal te gronde, maar het duurt een tijdje. Hij zegt dat Gods oordeel over hen geleidelijk komt. Het komt geleidelijk, zoals een mot een kledingstuk opvreet, of zoals verrotting of roest iets wegvreet.

Toen Efraïm zijn ziekte zag en Juda zijn gezwel, ging Efraïm naar Assyrië en stuurde hij boden naar koning Jareb. Maar die zal u niet kunnen genezen, en van u het gezwel niet wegnemen. Want Ik zal voor Efraïm zijn als een felle leeuw, voor het huis van Juda als een jonge leeuw. Ik, Ik verscheur en ga; Ik sleep weg en er zal geen redder zijn. Ik ga en keer terug naar Mijn woonplaats, totdat zij zich schuldig weten en Mijn aangezicht zoeken. In hun benauwdheid zullen zij Mij ernstig zoeken.

HOSEA 5:13-15

Natuurlijk verwijst ziekte bij de profeten meestal naar rampspoed die het volk treft, of soms naar morele ziekte. Maar vaak heeft het ermee te maken dat ze getroffen zijn en gewond zijn door Gods oordeel. Hij zegt dat toen Efraïm Gods oordeel over hen begon te merken, waarschijnlijk toen volken tegen hen begonnen op te trekken, ze geen hulp zochten bij God, maar bij andere volken, zoals Assyrië. We weten dat er minstens een paar koningen van Israël zijn die schatting betaalden aan de koning van Assyrië om hen veilig te houden, om hen te beschermen. Daar wordt hier naar verwezen. Hij zegt dat ze zich niet wendden tot God, Die hen had verwond, maar tot iemand anders, tot de mens, tot een politieke natie. Maar hij zegt aan het einde van vers 13:

Hij — dat wil zeggen, Assyrië — kan jullie niet genezen en jullie wond niet helen.

Nu zegt hij dat God als een leeuw zal zijn. Hij zal hen verscheuren en hen gewond en bloedend achterlaten. En Hij zal niet bij hen terugkomen totdat ze zich met heel hun hart tot Hem wenden. Dit lijkt misschien een beetje op Hosea die zijn vrouw verlaat totdat zij bereid is terug te keren. Hoe dan ook, hij zegt wel aan het einde van vers 15:

Ik ga en keer terug naar Mijn woonplaats, totdat zij zich schuldig weten en Mijn aangezicht zoeken. In hun benauwdheid zullen zij Mij ernstig zoeken.

HOSEA 5:15

14

Israëls terugkeer: oprecht of oppervlakkig

Dan zegt hoofdstuk 6:

Kom, laten wij terugkeren naar de HEERE, want Hij heeft verscheurd, maar Hij zal ons genezen; Hij heeft geslagen, maar Hij zal ons verbinden. Na twee dagen zal Hij ons levend maken, op de derde dag zal Hij ons doen opstaan en zullen wij voor Zijn aangezicht leven. Dan zullen wij kennen, wij zullen ernaar jagen de HEERE te kennen! Zijn verschijning staat vast als de dageraad. Ja, Hij komt naar ons toe als de regen, als late regen, die het land natmaakt.

HOSEA 6:1-3

Nu klinken de verzen 1 tot en met 3 als bekering van de kant van het volk. Je kunt op twee manieren naar deze passage kijken. Er zijn in wezen twee opvattingen over Hosea 6, de verzen 1 tot en met 3. Sommigen geloven dat het hier werkelijk gaat om een oprechte oproep tot bekering van de kant van sommigen, vanwege de waarschuwingen in hoofdstuk 5. Sommigen keren werkelijk terug tot de Heere, zoals er staat in vers 15 van hoofdstuk 5:

In hun ellende zullen ze Mij opzoeken, ze zullen hun best doen om Mij te vinden.

Met het oog hierop reageren sommige mensen werkelijk op een oprechte en gemeende manier. Ze keren terug tot de Heere en zoeken herstel bij Hem.

De andere opvatting hierover brengt dit in verband met vers 4, dat we niet hebben gelezen. Daar staat:

Wat zal Ik u doen, Efraïm? Wat zal Ik u doen, Juda? Uw goedertierenheid is als een morgenwolk, als dauw die vroeg optrekt en weggaat.

HOSEA 6:4

Zoals de dauw op het gras verdwijnt zodra de zon opkomt, zo is hun trouw, hun liefde voor God, de trouw die ze belijden, van voorbijgaande aard. Die verdwijnt snel. Ze hebben kortstondige bekeringen of momenten van berouw, maar vervolgens houden ze er niet aan vast. Het verdwijnt. Daarom begrijpen sommigen, met het oog op vers 4, de verzen 1 tot en met 3 als een oppervlakkige vorm van bekering. Ze doen alleen maar alsof ze terugkeren tot de Heere. God antwoordt en zegt: luister, Ik doorzie dat helemaal. Al die mooie woorden zullen verdwijnen zoals de dauw van het gras. Ik weet niet op welke manier we dit moeten begrijpen, maar het is heel duidelijk dat de woorden die in hoofdstuk 6, de verzen 1 tot en met 3, worden uitgesproken, het soort woorden zijn dat ze oprecht zouden moeten uitspreken. Misschien wordt dat hier bedoeld: dat Hosea zelf, en misschien het rechtvaardige overblijfsel onder de Joden, deze oproep tot het volk richten om zich oprecht te bekeren.

Hij zegt in vers 1 dat God verscheurd heeft. Daarmee grijpt hij terug op het beeld dat Hij in vers 14 van het vorige hoofdstuk gebruikte. Hij zou als een leeuw zijn en hen verscheuren zoals een leeuw hen verscheurt.

Dit staat tegenover wat er in hoofdstuk 5, vers 13 stond, dat:

Toen Efraïm zijn ziekte zag en Juda zijn gezwel, ging Efraïm naar Assyrië en stuurde hij boden naar koning Jareb. Maar die zal u niet kunnen genezen, en van u het gezwel niet wegnemen.

HOSEA 5:13

Met andere woorden, alleen God kan hen genezen. Hij grijpt dus terug op beelden uit de verzen 13 tot en met 15 van hoe God hen heeft verscheurd. Alleen Hij kan hen genezen.

Kom, laten wij terugkeren naar de HEERE, want Hij heeft verscheurd, maar Hij zal ons genezen; Hij heeft geslagen, maar Hij zal ons verbinden. Na twee dagen zal Hij ons levend maken, op de derde dag zal Hij ons doen opstaan en zullen wij voor Zijn aangezicht leven. Dan zullen wij kennen, wij zullen ernaar jagen de HEERE te kennen! Zijn verschijning staat vast als de dageraad. Ja, Hij komt naar ons toe als de regen, als late regen, die het land natmaakt.

HOSEA 6:1-3

15

Het herstel op de derde dag

Er staat:

Na twee dagen maakt Hij ons weer levend, en op de derde dag laat Hij ons opstaan, zodat we bij Hem kunnen leven.

Voor uitleggers is het verleidelijk geweest om hierin op de een of andere manier een verwijzing naar de opstanding van Christus te zien, of naar onze opstanding. Omdat er staat:

Op de derde dag laat Hij ons opstaan, hebben sommigen geopperd dat er in Christus, Die op de derde dag opstond, misschien als het ware sprake is van het herstel van het volk. De hoop en de genezing van het volk liggen in de opstanding van Christus, zodat zij als het ware zijn opgestaan toen Hij op de derde dag opstond. De Bijbel zegt:

en heeft ons met Hem opgewekt en met Hem in de hemelse gewesten gezet in Christus Jezus,

EFEZE 2:6

Dus in zekere zin zou je het mogelijk zo kunnen begrijpen.

Dat wil zeggen, op de derde dag, toen Jezus op de derde dag opstond, stonden wij ook met Hem op, of in Hem.

Anderen hebben dit opgevat als alleen maar een verwijzing naar de opstanding van de gemeente op de laatste dag. Zij hebben geprobeerd een soort systeem te bedenken waarin een dag gelijkstaat aan duizend jaar. Natuurlijk zegt 2 Petrus 3:8:

Maar laat vooral dit u niet ontgaan, geliefden, dat één dag bij de Heere is als duizend jaar en duizend jaar als één dag.

2 PETRUS 3:8

Vertalersnoot: de spreker noemt 1 Petrus 3:8, maar citeert de inhoud van 2 Petrus 3:8. Hier zijn de verwijzing en het volledige HSV-citaat daarop afgestemd.

Dus zeggen ze: ‘Kijk, er staat:

Kom, laten wij terugkeren naar de HEERE, want Hij heeft verscheurd, maar Hij zal ons genezen; Hij heeft geslagen, maar Hij zal ons verbinden. Na twee dagen zal Hij ons levend maken, op de derde dag zal Hij ons doen opstaan en zullen wij voor Zijn aangezicht leven. Dan zullen wij kennen, wij zullen ernaar jagen de HEERE te kennen! Zijn verschijning staat vast als de dageraad. Ja, Hij komt naar ons toe als de regen, als late regen, die het land natmaakt.

HOSEA 6:1-3

Ze zeggen: ‘Het tijdperk van de gemeente heeft tweeduizend jaar geduurd. Dat betekent dat Hij ons daarna zal opwekken. De opstanding, de wederkomst van Jezus, zal in het jaar 2000 plaatsvinden.’ Ik heb mensen op die manier vanuit dit vers horen redeneren, dat voorspeld wordt dat het tijdperk van de gemeente tweeduizend jaar zal duren, enzovoort.

Naar alle waarschijnlijkheid heeft de profeet geen van beide gedachten voor ogen. Waarschijnlijk betekent twee dagen of drie dagen gewoon twee of drie dagen, namelijk een korte tijd. Dat is wat de mensen zeggen: ‘Als we ons tot God wenden, zal Hij ons spoedig herstellen. Twee of drie dagen misschien. Het duurt niet zo lang meer. We zullen niet lang hoeven te lijden als we ons maar tot God wenden. Hij heeft ons verscheurd. We lijden nu. We zijn als het ware dood, maar als we naar Hem terugkeren, zal Hij ons binnen twee of drie dagen weer doen opstaan.’ Dat betekent eenvoudigweg: binnen korte tijd. Dat is de waarschijnlijke betekenis ervan, hoewel er misschien een wat mystiekere verwijzing naar de opstanding van Christus in zit. Veel uitleggers hebben geprobeerd dat erin te zien.

Dus spoort hij hen aan om ernaar te streven God te kennen. Maar of deze oproep nu oprecht is of niet, in vers 4 maakt God natuurlijk heel duidelijk dat ze Hem niet echt vasthoudend zoeken. Ze houden niet vol. Ze spreken hun trouw en hun getrouwheid

aan God uit, maar die is eigenlijk als een ochtendwolk die alleen de ochtend blijft hangen en tegen de middag verdwijnt. Die lost op, zoals de mist die tegen de middag optrekt, of de dauw op het gras die verdwijnt en snel verdampt. Zo is hun trouw.

Later doet hij de uitspraak dat zij zo zullen zijn. Blijkbaar zullen zij, net als hun trouw, als de ochtendwolk zijn en ook verdwijnen. Ik weet niet meer precies waar dat staat, maar we zullen het later tegenkomen. Het staat in Hosea 13:3. Over hun spoedige ondergang zegt hij:

Daarom zullen zij worden als een morgenwolk, ja, als een vroeg opkomende dauw die verdwijnt, als kaf dat van een dorsvloer wegstuift, en als rook uit een venster.

HOSEA 13:3

Met andere woorden, ze zullen niet lang standhouden, net zoals het met hun trouw ging. Hun mooie woorden waren hol of oppervlakkig, of ze hielden er in elk geval niet aan vast.

Vers 5 zegt:

Daarom heb Ik op hen ingehakt door de profeten, Ik heb hen gedood met de woorden van Mijn mond; en de oordelen over u zullen voor de dag komen als het licht.

HOSEA 6:5

Het woord 'hewn' verwijst naar het splijten van hout met een bijl. Dus Hij heeft hen door de profeten als met een bijl gespleten.

Want Ik vind vreugde in goedertierenheid en niet in offer, in kennis van God meer dan in brandoffers!

HOSEA 6:6

Nu klaagde Hij helemaal aan het begin, in hoofdstuk 4, vers 1, dat er geen waarheid, geen barmhartigheid en geen kennis van God in het land was. Dus noemt Hij hier opnieuw barmhartigheid en kennis van God. Dat is waar Hij naar zoekt. Hij zoekt niet naar hun offers. Hij zoekt niet naar hun rituele gehoorzaamheid. Hij wil dat ze Hem gehoorzamen, Hem kennen en anderen barmhartigheid bewijzen.

Bedenk dat Samuel zoiets tegen Saul zei in 1 Samuel 15:22. Hij zei:

Maar Samuel zei: Heeft de HEERE evenveel behagen in brandoffers en slachtoffers als in het gehoorzamen aan de stem van de HEERE? Zie, gehoorzamen is beter dan slachtoffer, opmerkzaam zijn beter dan het vet van rammen.

1 SAMUEL 15:22

Hij zegt:

Luister, gehoorzamen is beter dan offers brengen, en luisteren is beter dan het vet van rammen.

Dus ook al gebood God in het Oude Testament om offers te brengen, er waren dingen die voor Hem werkelijk belangrijker waren dan dat, zoals God kennen, zoals Hem gehoorzamen.

16

Jezus stelt barmhartigheid boven rituelen

Jezus citeerde Hosea 6:6 tweemaal, eenmaal in Mattheüs hoofdstuk 9, vers 13, en ook in Mattheüs hoofdstuk 12, vers 7. In beide gevallen hadden de Joden van Zijn tijd kritiek op Hem, of misschien op Zijn discipelen, omdat ze de rituele reinheid verwaarloosden. De Farizeeën waren bezeten van rituele reinheid. Ze wasten zich meerdere keren per dag, met speciale wassingen volgens een speciale ceremonie. Ze hielden zich volkomen afzijdig van alles wat onrein was, zelfs van heidenen of zondaars. En Jezus schonk eenvoudig geen enkele aandacht aan hun rituele reinheid, waar ze zo op gesteld waren.

Op een keer bekritiseerden ze Hem omdat Hij met tollenaars en zondaars at. Hij hield Zich niet afzijdig zoals zij. Hij verontreinigde Zichzelf door in het gezelschap van slechte mensen te zijn, in Mattheüs hoofdstuk 9. En Hij zei tegen hen in Mattheüs 9:13:

Maar ga heen en leer wat het betekent: Ik wil barmhartigheid en geen offer; want Ik ben niet gekomen om rechtvaardigen tot bekering te roepen, maar zondaars.

MATTHEÛS 9:13

Later, in hoofdstuk 12, klaagden ze omdat Jezus en Zijn discipelen op de sabbat de korenaren in hun handen fijnwreven. Dat werd beschouwd als een schending van de rituele sabbat. Daarover klaagden ze bij Jezus. En Hij zei:

Maar als u geweten had wat het betekent: Ik wil barmhartigheid en geen offer, dan zou u de onschuldigen niet veroordeeld hebben.

MATTHEÛS 12:7

Hij citeert Hosea 6:6 tweemaal. In beide gevallen probeert Hij te laten zien dat Jezus andere prioriteiten had dan zij. En Gods prioriteiten waren dezelfde als die van Jezus, niet dezelfde als die van hen. Jezus bewees barmhartigheid. Jezus vond het belangrijker de heidenen te bereiken dan Zich van hen afzijdig te houden. Hij vond het belangrijker dat de discipelen aten wanneer ze honger hadden dan dat ze de sabbat hielden.

De rituelen van offers en reinheid en het houden van de sabbat en het vieren van de feesten, al die rituele dingen, waren voor God bij lange na niet zo belangrijk, zegt Jezus, als eenvoudig barmhartigheid bewijzen en barmhartig met mensen omgaan. En Jezus zei in wezen: 'Ik en Mijn discipelen streven naar barmhartigheid. Jullie Farizeeën streven naar offers en rituelen. Maar weten jullie dan niet wat het betekent wanneer Hosea zegt dat God barmhartigheid wil in plaats van offers?' Hij geeft daaraan de voorkeur boven het andere.

Wat Jezus zegt, is dat God al heeft laten zien dat Zijn prioriteiten anders zijn dan die van de Farizeeën. En ook Hosea zegt dat Gods prioriteiten anders zijn dan die van zijn eigen Joden in zijn eigen tijd.

17

Israëls zonden staan genezing in de weg

Vers 7:

Zij hebben echter als Adam het verbond overtreden. Daar hebben zij trouweloos gehandeld tegenover Mij. Gilead is een oord van bedrivers van onrecht, het is vol bloedsporen. Zoals roversbenden op iemand wachten, zo is het gezelschap van priesters. Zij moorden op de weg naar Sichem. Werkelijk, zij gedragen zich schandelijk.

HOSEA 6:7-9

Zelfs de priesters zijn moordenaars en net zo slecht als de rest, omdat ze de wet van God niet kennen.

‘Zij gedragen zich schandelijk’ slaat waarschijnlijk op seksuele immoraliteit.

Vertalersnoot: de spreker verklaart hier het Engelse woord ‘lewdness’, dat seksuele onzedelijkheid kan aanduiden.

In het huis van Israël zie Ik afschuwelijke dingen: daar is de hoererij van Efraïm, Israël heeft zich verontreinigd. Ook voor u, Juda, is een oogst weggelegd, wanneer Ik een omkeer breng in de gevangenschap van Mijn volk.

HOSEA 6:10-11

Het meeste hiervan is dus tegen Efraïm en Israël gericht, maar Hij zegt ook: 'Juda, denk niet dat je eraan zult ontkomen zonder een oogst. Ook jij zult iets moeten oogsten.'

Ik heb de laatste regel van vers 11 niet gelezen. Daar staat:

Wanneer Ik de gevangenen van Mijn volk terugbreng.

De reden dat ik die niet las, is dat sommige geleerden geloven dat die eigenlijk bij het volgende hoofdstuk hoort. Je zou dan een punt moeten zetten na:

Ook voor jou, Juda, komt er een oogst.

En in plaats van:

wanneer Ik de gevangenen van Mijn volk terugbreng, zou je dan moeten lezen:

wanneer Ik een einde wil maken aan de gevangenschap van Mijn volk, en dat toevoegen aan vers 1 van hoofdstuk 7, waar staat:

Zodra Ik Israël genees, worden de ongerechtigheid van Efraïm en de slechte daden van Samaria openbaar, want zij plegen bedrog. Een dief breekt in, een roversbende plundert op de straat.

HOSEA 7:1

Als je dus de laatste regel van vers 11 van hoofdstuk 6 toevoegt aan de eerste regel van hoofdstuk 7, vers 1, en die laatste regel van hoofdstuk 6 iets anders formuleert, zou het als volgt luiden:

Toen Ik een einde wilde maken aan de gevangenschap van Mijn volk, toen Ik Israël wilde genezen, werd de ongerechtigheid van Efraïm openbaar.

HOSEA 6:11-7:1

Vertalersnoot: dit is de door de spreker besproken combinatie en herformulering van beide verzen, geen letterlijk HSV-citaat.

Met andere woorden, God was bereid hen te genezen en een keer te brengen in hun gevangenschap. Hij wil dat. Toen Hij het wilde doen, gaven ze Hem geen enkele aanleiding om het te doen. Ze gaven Hem geen enkele grond om hun barmhartigheid te bewijzen. Hij wilde barmhartigheid bewijzen, maar hun slechtheid werd blootgelegd. Die was duidelijk zichtbaar. Ze doen het niet eens in het geheim.

Maar zij zeggen niet in hun hart dat Ik al hun kwaad in gedachten houd. Nu dan, hun daden omringen hen, ze zijn voor Mijn aangezicht bedreven.

HOSEA 7:2

suggereert dat ze omsingeld zullen worden, als door een leger, door de vruchten van hun eigen werken. De Bijbel leert vaak dat het oordeel over zondaars in wezen eenvoudig bestaat uit wat hun eigen daden teweegbrengen. Vaak hoeft God geen bijzondere maatregelen te nemen om het oordeel te brengen, omdat zonde haar eigen gevolgen met zich meebrengt. In veel gevallen maak je vijanden wanneer je zondigt. Je doet de dingen waarvan God je zegt dat je ze niet moet doen, en je zult ontdekken dat Hij een goede reden had om je dat te zeggen. Want dat soort daden heeft nadelige gevolgen voor degenen die zich eraan overgeven. Ze zullen dus door hun eigen daden omsingeld worden, omsingeld als door een leger.

18

Samenzweringen verteren Israëls koningen

Nu spreekt hij erover hoe ze hun eigen koningen doden, en dit gold voor zeven van de koningen van Israël. Van de negentien koningen die het noordelijke koninkrijk heeft gehad, zijn er zeven vermoord. Vier werden er binnen een periode van twintig jaar vermoord. Er werden vier koningen vermoord, en twee van hen werden binnen zeven maanden vermoord, kort vóór deze tijd. Je zou kunnen zeggen dat het kenmerkend was voor het volk Israël dat ze hun eigen koning doodden. Daar heeft hij het hier over.

Hij heeft het erover hoe het volk de koning zal bedriegen. Ze zullen verraad plegen tegen de koning. Er zullen politieke intriges en samenzweringen tegen de koning zijn. Ze zullen hem dronken maken en hem doden. Daar heeft hij het over in vers 3 en de volgende verzen. Er staat:

Met hun slechte daden verblijden zij de koning, met hun leugens de vorsten. Allen plegen zij overspel, zij zijn als een oven, opgestookt door een bakker, die pas ophoudt met stoken als het deeg dat hij gekneed heeft, gezuurd is. Op de dag van onze koning maken de vorsten hem ziek met de gloed van wijn. Hij reikt spotters de hand. Als zij naderbijkomen, is hun hart in hun arglist als een oven; heel de nacht sluimert hun woede, 's morgens ontbrandt die als een laaiend vuur. Zij zijn allen heet als een oven, zodat zij hun rechters verteren; al hun koningen komen ten val. Niemand van hen roept tot Mij.

HOSEA 7:3-7

Dit is natuurlijk allemaal heel beeldend, en daardoor is het wat moeilijk te begrijpen. Een vuur in een oven is niet zichtbaar terwijl het brandt. Het is een verborgen vuur. Het is er, en het maakt alles heet, maar het is verborgen. Het is niet zoals een vreugdevuur of een vuur in een open haard. Het is een vuur dat je niet ziet. Het is een vuur dat vanbinnen brandt. Het gaat over de intriges, de politieke intriges en samenzweringen tegen de koning. Het is als een vuur dat de koning zal verteren, maar het is voor hem verborgen. Het zit verborgen binnen zijn eigen bestuur. Er worden complotten tegen hem gesmeed.

Dus dit beeld van het vuur dat in de oven brandt, komt steeds terug. Er wordt gesproken over hoe deze mensen 's nachts slapen, en het in hen brandt, in hun hart, terwijl ze 's nachts wachten om 's morgens hun samenzwering ten uitvoer te brengen. Als ze wakker worden, brandt het nog steeds. Het heeft te maken met hun verraad tegen hun koning. Het is een beeld van vuur.

Een commentator merkte op dat er in vers 4 staat:

Ze gaan allemaal vreemd, ze zijn net een oven die door een bakker is opgestookt.

Deze commentator dacht dat dit in verband moest worden gebracht met de uitspraak van Paulus:

Maar als zij zich niet kunnen beheersen, laten zij dan trouwen, want het is beter te trouwen dan van begeerte te branden.

1 KORINTHE 7:9

en dat het gaat over branden van begeerte, omdat er staat dat ze allemaal overspelers zijn. Maar overspel verwijst hier blijkbaar niet naar lichamelijk overspel, maar naar geestelijk overspel. Ze zijn ontrouw. Ze zijn zelfs ontrouw aan hun koning. Dat zeg ik omdat de rest van de context na vers 4 op geen enkele manier past bij een beschrijving van lichamelijk overspel. Het gaat over samenzweringen tegen koningen en het doden van hun rechters en het doden van hun koningen. In vers 7 wordt het in duidelijke bewoordingen gezegd:

Ze hebben hun rechters verslonden.

en:

Al hun koningen zijn gevallen.

Tot dat punt wordt het in symbolische bewoordingen gezegd, maar dan wordt uitgelegd wat het betekent. Maar geen van hen heeft ooit God aangeroepen. Israël heeft geen enkele koning gehad die de Heere aanriep.

19

Bondgenootschappen verzwakken Israël

Vers 8:

Efraïm, met de volken vermengt het zich. Efraïm is een koek die niet omgekeerd is. Vreemden verteren zijn kracht, maar zelf merkt hij dat niet. Ook heeft hij grijze haren gekregen, maar ook dat merkt hij niet. Hoewel de trots van Israël tegen hem getuigde, hebben zij zich niet bekeerd tot de HEERE, hun God. In dit alles zochten zij Hem niet. Efraïm is als een duif, onnozel, zonder verstand; Egypte roepen zij te hulp, naar Assyrië gaan zij! Maar als zij gaan, spreid Ik Mijn net over hen uit. Als vogels in de lucht haal Ik hen neer. Ik straf hen zodra er een zwerm van wordt gehoord. Wee over hen, want zij zijn van Mij weggevlucht. Verwoesting over hen, want zij zijn tegen Mij in opstand gekomen. Ik zou hen wel willen verlossen, maar zij spreken leugens tegen Mij. Zij roepen ook niet tot Mij met hun hart, wanneer zij weeklagen op hun slaappleats. Om koren en nieuwe wijn verzamelen zij zich, maar tegen Mij zijn zij weerspanning. Ik echter heb hen geoefend, hun armen sterk gemaakt, maar zij blijven kwaad tegen Mij bedenken. Zij keren niet terug naar de Allerhoogste, zij zijn als een bedrieglijke boog. Hun vorsten vallen door het zwaard vanwege de gramschap van hun tong. Dit is tot hun spot in het land Egypte.

HOSEA 7:8-16

Nu, dat is wat moeilijk te lezen, maar dat hele gedeelte, van vers 8 tot en met 16, gaat over hun buitenlandse beleid. Ze doden niet alleen hun eigen koningen, maar ze hebben ook een slecht buitenlands beleid. Namelijk, als ze in moeilijkheden zitten,

wenden ze zich tot Assyrië en Egypte in plaats van tot de Heere. Wanneer hij zegt:

Efraïm heeft zich met de andere volken vermengd, dan gaat het erom dat hij zich aan andere volken gelijk heeft gemaakt en verbonden en bondgenootschappen met andere volken heeft gesloten, in plaats van rein en voor de Heere afgezonderd te blijven en de Heere zijn verdediging te laten zijn. Hij heeft zich met de andere volken vermengd. Deze verbonden waren bedoeld om militaire bescherming te vinden bij Assyrië en bij Egypte.

Toch zegt hij in vers 9:

Buitenlanders hebben zijn kracht verteerd.

Dat betekent dat de mensen aan wie hij schatting heeft betaald om hem te beschermen, in feite al zijn rijkdom hebben opgeslokt. God zou dat niet hebben gedaan als ze gewoon op God hadden vertrouwd. Maar ze geven dus al hun geld uit om militaire hulp bij andere volken te zoeken. En ze beseffen niet dat ze hierdoor economisch steeds zwakker worden. Het is alsof het volk oud wordt. Hier en daar verschijnen wat grijze haren. Het vertoont tekenen van ouderdom en zwakte, maar ze zijn zich er niet van bewust. Als een man oud wordt en, doordat hij niet in de spiegel kijkt, niet weet dat hij ouder wordt, dan weet hij niet dat hij niet meer dezelfde kracht heeft als toen hij jonger was. Hij zegt dus dat ze achteruitgaan. Hun rijkdom en hun kracht en hun vitaliteit als volk gaan achteruit, maar ze zijn zich er niet van bewust.

Ze zoeken geen hulp bij God, maar vliegen als een onnozele duif zonder verstand heen en weer. Ze gaan naar Egypte en naar Assyrië om hulp te zoeken, zegt vers 11. Maar Hij zegt in vers 13:

Het ziet er slecht voor ze uit, want ze zijn van Mij weggevlucht.

In plaats van naar God te vluchten om hulp, vluchtten ze bij God vandaan naar andere vijanden om bij hen hulp te zoeken. Hij zegt in vers 14:

Ze riepen Mij niet vanuit hun hart om hulp.

terwijl ze dat wel hadden moeten doen. In vers 16 staat:

Zij keren niet terug naar de Allerhoogste, zij zijn als een bedrieglijke boog. Hun vorsten vallen door het zwaard vanwege de gramschap van hun tong. Dit is tot hun spot in het land Egypte.

HOSEA 7:16

De klacht hier is dat ze zich niet tot God wenden. Ze wenden zich tot Egypte. Ze wenden zich tot Assyrië. Dat deden ze vaak. Dat is het buitenlandse beleid waarover hier wordt geklaagd, het beleid dat de koningen voerden.

20

Terug naar Egypte als gevangenen

Aan het einde van vers 16 staat:

Vertalersnoot: de spreker herhaalt hier alleen de slotzin van Hosea 7:16: ‘Dit is tot hun spot in het land Egypte.’ Het onderstaande volledige citaat van Hosea 7:8–16 is ter leescontext opnieuw opgenomen; de spreker leest hier niet opnieuw alle verzen voor.

Efraïm, met de volken vermengt het zich. Efraïm is een koek die niet omgekeerd is. Vreemden verteren zijn kracht, maar zelf merkt hij dat niet. Ook heeft hij grijze haren gekregen, maar ook dat merkt hij niet. Hoewel de trots van Israël tegen hem getuigde, hebben zij zich niet bekeerd tot de HEERE, hun God. In dit alles zochten zij Hem niet. Efraïm is als een duif, onnozel, zonder verstand; Egypte roepen zij te hulp, naar Assyrië gaan zij! Maar als zij gaan, spreid Ik Mijn net over hen uit. Als vogels in de lucht haal Ik hen neer. Ik straf hen zodra er een zwerm van wordt gehoord. Wee over hen, want zij zijn van Mij weggevlucht. Verwoesting over hen, want zij zijn tegen Mij in opstand gekomen. Ik zou hen wel willen verlossen, maar zij spreken leugens tegen Mij. Zij roepen ook niet tot Mij met hun hart, wanneer zij weeklagen op hun slaappleats. Om koren en nieuwe wijn verzamelen zij zich, maar tegen Mij zijn zij weerspanning. Ik echter heb hen geoefend, hun armen sterk gemaakt, maar zij blijven kwaad tegen Mij bedenken. Zij keren niet terug naar de Allerhoogste, zij zijn als een bedrieglijke boog. Hun vorsten vallen door het zwaard vanwege de gramschap van hun tong. Dit is tot hun spot in het land Egypte.

HOSEA 7:8-16

Hier krijgen we in Hosea de eerste aanwijzing dat er een terugkeer naar Egypte zal zijn. In Hosea wordt verschillende keren verwezen naar de uittocht en naar het feit dat God hen uit Egypte heeft geleid. En er wordt ook naar verwezen dat ze weer naar

Egypte zullen gaan. Natuurlijk zaten ze grotendeels niet in Egypte gevangen, maar in Assyrië. Maar als je Juda en Israël in deze profetieën samen neemt, kun je zien dat sommigen naar Assyrië gingen, sommigen naar Babylon en sommigen naar Egypte.

Je herinnert je dat Jeremia werd meegenomen door een groep Joden die naar Egypte vluchtte. Wie had farao Necho meegenomen? Jojachin? Ik weet het niet meer. Een van de koningen van Juda werd als gevangene naar Egypte meegenomen. Dus hoewel er geen massale ballingschap naar Egypte was zoals naar Assyrië of naar Babylon, waren er toch sommigen die teruggingen naar Egypte. En daar wordt hier over gesproken. Je gaat naar Egypte om hulp, je gaat naar Assyrië om hulp. Nou, je zult merken dat je als slaven naar Egypte en Assyrië zult gaan, omdat je je kracht verliest. Je staat al je rijkdom aan hen af en betaalt hun om je veilig te houden. Dat zal je als volk economisch te gronde richten en je aan hun genade overleveren. En uiteindelijk zul je alleen maar bespot worden in het land Egypte.

21

Koningen aanstellen buiten God om

Hoofdstuk 8 gaat verder, en we zullen zien dat er in het vervolg nog meer verwijzingen staan naar het gaan naar Egypte.

De bazuin aan uw mond! De vijand zweeft als een arend boven het huis van de HEERE, omdat zij Mijn verbond hebben overtreden en tegen Mijn wet in opstand zijn gekomen. Zij roepen tot Mij: Mijn God! Wij, Israël, kennen U!

HOSEA 8:1-2

Met andere woorden, ze beweren dat God hen zou moeten helpen omdat ze Zijn volk zijn. Maar Hij zegt:

Israël heeft het goede verstoten, de vijand zal hem achtervolgen.

HOSEA 8:3

Ze mogen dan beweren God te kennen, maar ze hebben goed gedrag verworpen, en daarom komt Hij hun niet te hulp.

Vers 4 zegt:

Zij hebben koningen aangesteld, maar buiten Mij om; zij hebben vorsten aangesteld, maar zonder Mij erin te kennen. Van hun zilver en hun goud hebben zij voor zichzelf afgodsbeelden gemaakt, zodat zij uitgeroeid zullen worden.

HOSEA 8:4

Dat is interessant.

Ze stellen koningen aan, maar zonder Mij.

Verwijst dit naar het feit dat God nooit heeft gewild dat ze koningen hadden, dat het de beslissing van het volk was om Saul aan te stellen en een aardse monarchie te vestigen? Of betekent het gewoon dat het noordelijke koninkrijk koningen heeft die niet door God zijn uitgekozen? Want God koos David als de ware koning, en alle koningen van Juda stamden van David af. Maar de koningen van Israël waren gewoon degenen die toevallig genoeg macht hadden om hun voorganger te vermoorden en de macht vast te houden totdat hun generatie verzwakte en door iemand anders werd vermoord. Het is niet helemaal duidelijk wat daar precies wordt bedoeld, maar het zou ook kunnen verwijzen naar de afgoden die ze oprichtten. Koningen en vorsten kunnen in de taal van de profeten soms verwijzen naar de goden en hun priesters, en misschien wordt daarnaar verwezen.

Als het over werkelijke politieke machthebbers gaat, is het wat moeilijk, want in Romeinen hoofdstuk 13 staat:

Ieder mens moet zich onderwerpen aan de gezagsdragers die over hem gesteld zijn, want er is geen gezag dan van God, en de gezagsdragers die er zijn, zijn door God ingesteld,

ROMEINEN 13:1

Hoe kan er dan gezegd worden dat ze koningen hebben aangesteld, maar niet uit God? Het lijkt erop dat de soevereiniteit van God het opkomen en ten val komen van koningen bestuurt. God Zelf zegt:

Hij verandert de tijden en tijdstippen, Hij zet koningen af en stelt koningen aan, Hij geeft de wijsheid aan wijzen, de kennis aan wie verstand hebben.

DANIËL 2:21

Aan de andere kant is dat misschien iets wat Hij alleen op beslissende momenten in de geschiedenis doet. Misschien laat Hij perioden in de geschiedenis voorbijgaan waarin mensen aan zichzelf worden overgelaten om de machthebbers aan te stellen die ze maar willen. Maar op keerpunten in de geschiedenis, wanneer Zijn plan vereist dat er iets bepaalds gebeurt, grijpt Hij in en stelt Hij een koning aan en brengt Hij een koning ten val, of iets dergelijks.

Het is niet precies duidelijk in hoeverre de mens en God betrokken zijn bij het aanstellen van machthebbers. Maar we zouden het probleem helemaal vermijden als we de koningen hier opvatten als de afgoden die ze oprichtten. We weten niet zeker of dat klopt. Verderop in het vers staat:

Van hun zilver en goud hebben ze afgoden voor zichzelf gemaakt, met hun eigen ondergang als gevolg.

Dat zou parallel kunnen lopen met het aanstellen van koningen.

Ze hebben koningen aangesteld, maar zonder Mij.

Ze hebben afgoden voor zichzelf gemaakt. Het zou dus kunnen dat met de koningen de afgoden worden bedoeld. Met andere woorden, dat de goden van de heidenen over hen heersen.

22

Het gouden kalf brengt Israël ten val

Vers 5:

Uw kalf, Samaria, heeft u verstoten! Mijn toorn is tegen hen ontbrand: Hoelang nog? Zijn zij dan niet tot zuiverheid in staat?

HOSEA 8:5

Daarmee wordt het gouden kalf bedoeld dat in Bethel was opgericht. Maar de hoofdstad van het land was Samaria, en ze aanbaden in Bethel.

Wanneer zullen ze weer onschuldig worden? Hoe kun je ooit weer onschuldig worden nadat je je onschuld hebt verloren? Het antwoord is dat ze die nooit zullen terugkrijgen.

Vertalersnoot: de spreker redeneert hier vanuit het Engelse ‘innocence’, ‘onschuld’. De HSV gebruikt in Hosea 8:5 het woord ‘zuiverheid’.

Want dat kalf komt uit Israël, een vakman heeft het gemaakt, een god is het niet. Ja, het zal tot splinters worden, dat kalf van Samaria! Want wind zaaien zij, maar een wervelwind zullen zij oogsten. Staand koren zonder aren geeft geen meel. Wanneer ze al aren geven, zullen vreemden die verslinden. Verslonden is Israël! Zij zijn nu onder de heidenvolken als een pot waaraan niemand waarde hecht,

HOSEA 8:6-8

Denk eraan, in diezelfde passage in Romeinen 9, waar Paulus een paar passages uit Hosea citeert, citeert hij uit Hosea hoofdstuk 1, vers 10, en uit Hosea 2, vers 23. In diezelfde passage verwijst hij naar voorwerpen tot oneer. Zo noemt Paulus in die

passage de Joden die Christus hebben verworpen. Mogelijk ontleent hij ook dat beeld aan Hosea, want meteen daarna citeert hij Hosea twee keer. Dat staat in Romeinen 9, vers 22 tot en met 24. Hier staat:

Onder de andere volken zijn ze als een pot waar niemand iets aan vindt.

God heeft geen behagen in hen. Ze zijn een voorwerp tot oneer, een voorwerp van toorn.

want zij gingen naar Assyrië: een wilde ezel houdt zich afgezonderd, maar Efraïm zoekt hulp bij minnaars. Ook al zoeken zij hulp bij heidenvolken, toch zal Ik hen nu bijeenbrengen. Zij kunnen weinig beginnen vanwege de last van de koning van de vorsten.

HOSEA 8:9-10

De last van de koning der vorsten kan op de Assyrische koning slaan. Anders is het moeilijk te weten wie ermee bedoeld wordt. Op veel van deze dingen geef ik geen commentaar, omdat ik ervan uitga dat ze vrij vanzelfsprekend zijn. Misschien zouden ze dat niet zijn als we niet al verschillende profeten hadden doorgenomen die op dezelfde manier spreken. Maar nu we verschillende profeten hebben doorgenomen en vertrouwd zijn geraakt met hun manier van spreken en met het soort dingen waarover ze spreken, ga ik ervan uit dat we niet bij elk vers commentaar hoeven te geven. Want voor het grootste deel lijkt dit in veel opzichten sterk op de profeten die we hebben bestudeerd.

Vers 11:

Ja, Efraïm heeft de altaren talrijk gemaakt om te zondigen, het heeft die altaren om te zondigen! Al schrijf Ik voor hen Mijn wet in tienduizendvoud, toch beschouwt men die als iets vreemds.

HOSEA 8:11-12

Vreemd betekent hier niet bizar, maar uitheems. Het is hun vreemd. Ze hebben het niet als iets van henzelf aanvaard. Ze beschouwen het als iets wat niet van hen is, wat geen deel uitmaakt van hun cultuur. God gaf hun geweldige wetten. Geweldige dingen in Zijn wet werden hun gegeven, een enorm voorrecht, maar ze zijn van de wet vervreemd geraakt. Ze hebben die verloochend en als iets uitheems of als een inbreuk beschouwd.

Zij brengen Mijn offergaven en zij eten zelf van het vlees. De HEERE scheidt er geen behagen in. Nu zal Hij aan hun ongerechtigheid denken, en hun zonden aan hen vergelden: zij zullen terugkeren naar Egypte.

HOSEA 8:13

Dat heeft Hij aan het einde van hoofdstuk 7 al laten doorschemeren. Nu zegt Hij het heel duidelijk: ze zullen terugkeren naar Egypte. Hij zal het in hoofdstuk 9, vers 3, opnieuw zeggen. Nu vers 14:

Israël vergat zijn Maker, en bouwde paleizen, Juda heeft de versterkte steden talrijk gemaakt. Daarom zal Ik vuur werpen in zijn steden; dat zal zijn paleizen verteren.

HOSEA 8:14

Dat zouden tempels voor andere goden zijn, voor de gouden kalveren en dergelijke, en voor Baäl.

Vertalersnoot: de gebruikte Engelse vertaling heeft hier 'temples', 'tempels'; de HSV heeft in Hosea 8:14 'paleizen'.

23

Hosea neemt Amos' oordeelstaal over

Je herkent die zin misschien:

Ik zal zijn steden in brand steken, en dat vuur zal zijn paleizen verteren.

Dat is het refrein dat zes of zeven keer voorkomt in de eerste twee hoofdstukken van het boek Amos, wanneer hij het oordeel over die verschillende volken uitspreekt.

Zo zegt de HEERE: Vanwege drie overtredingen van Damascus, ja, vanwege vier, zal Ik er niet op terugkomen, omdat zij met ijzeren dorssleden Gilead gedorst hebben.

AMOS 1:3

zegt hij.

Daarom zal Ik vuur werpen in het huis van Hazaël; dat zal de paleizen van Benhadad verteren.

AMOS 1:4

Of zoiets.

Die uitdrukking komt terug in Amos 1, vers 4, vers 7, vers 10, vers 12 en vers 14, en ook een paar keer in hoofdstuk 2. Het is een refrein.

Maar hier hebben we precies dezelfde uitdrukking in Hosea. Nu is Hosea later dan Amos, maar ze waren tijdgenoten, tegen het einde van Amos' bediening. Hij ontleent deze uitdrukking dus ongetwijfeld aan Amos. Het is interessant dat Amos deze uitdrukking had gebruikt voor alle zeven steden waarover hij het oordeel uitsprak, behalve voor Israël. Toen hij over Israël sprak, gebruikte hij deze specifieke uitdrukking niet. Hij sprak niet over het oordeel over Israël. Dat was de achtste oordeelsaankondiging in hoofdstuk 2 van Amos. Bij de eerste zeven oordeelsaankondigingen gebruikte hij deze uitdrukking. Maar bij de achtste, die over Israël ging, gebruikte hij die uitdrukking niet. En nu neemt Hosea haar van Amos over en gebruikt haar voor Israël. Alsof er nog een klein beetje werk was blijven liggen, iets wat Amos onuitgesproken had gelaten: dat dit voor Israël zal gelden, net zoals het ook gold voor de anderen tegen wie Amos zich had uitgesproken. Hosea zal Amos beslist gekend hebben.

24

Israël moet het land van de HEERE verlaten

Hoofdstuk 9:

Wees niet blij, Israël, tot jubelens toe, zoals de volken, want u hebt in hoererij uw God verlaten. U hebt hoerenloon lief op alle dorsvloeren voor koren. Dorsvloer en perskuip zullen hen niet voeden, de nieuwe wijn zal hun tegenvallen.

HOSEA 9:1-2

Met andere woorden, God gaat droogte sturen en hun geen gewassen meer geven, omdat ze daarmee alleen maar de afgoden voeden. Ze offeren hun gewassen aan de afgoden in plaats van aan God. Dus Hij zegt: 'Ik ga hen niet meer voeden. Ik ga die hoererij van jullie niet langer onderhouden. Dus Ik ga ophouden alimentatie te betalen. Ik ga ophouden jullie nieuwe wijn en gewassen te geven.'

Zij zullen niet blijven in het land van de HEERE: Efraïm keert terug naar Egypte, in Assyrië zullen zij eten wat onrein is.

HOSEA 9:3

Sommigen vinden dat 'terugkeren naar Egypte' alleen maar een figuurlijke verwijzing is naar opnieuw in gevangenschap gaan, en dat hij eigenlijk alleen maar bedoelt dat ze teruggaan naar Assyrië. Maar hij spreekt er figuurlijk over als teruggaan naar Egypte, omdat ze ooit in Egypte in gevangenschap waren. In wezen zegt hij dus: 'Jullie gaan opnieuw in gevangenschap.' En hij spreekt daar figuurlijk over als teruggaan naar Egypte. Maar ik denk dat het waarschijnlijk letterlijk waar is. We weten dat sommigen van hen teruggingen naar Egypte, hoewel de meesten naar Assyrië gingen. Hij zegt allebei:

Efraïm zal teruggaan naar Egypte en in Assyrië onrein voedsel eten.

Let erop dat hij daar in vers 3 zegt dat Israël niet in het land van de HEERE zal wonen. Ze beschouwen het als hun land, maar God zei dat het Zijn land is. En als ze het niet op Zijn manier doen, zullen ze daar niet kunnen blijven. Dat werd ook gezegd in Leviticus 25, vers 23. God zei:

Verder mag het land niet voor altijd verkocht worden, want het land behoort Mij toe. U bent immers vreemdelingen en bijwoners bij Mij.

LEVITICUS 25:23

Leviticus 25:23. God heeft dus nooit gezegd dat het land werkelijk aan de Joden toebehoorde. Hij liet hen onder voorwaarden op Zijn land blijven, als ze gehoorzaam waren. Maar toen ze ongehoorzaam werden, zegt Hij dat ze niet in het land van de HEERE zullen blijven. Hij zet hen eruit, Hij geeft hun hier een ontruimingsbevel. Ze zullen in plaats daarvan naar Egypte gaan. Ze kwamen uit Egypte om naar dat land te komen, maar nu gaan ze dat land uit om terug te gaan naar Egypte en Assyrië.

Vers 4:

Zij zullen voor de HEERE geen wijn plengen en hun offers zullen Hem niet aangenaam zijn. Ze zijn voor hen als brood voor rouwenden: ieder die dat eet, wordt onrein. Want hun brood dient voor henzelf, het mag niet in het huis van de HEERE komen.

HOSEA 9:4

Wat dat kennelijk betekent, is dat er hongersnood zal komen. Er zal zo weinig brood zijn dat ze het moeten eten alleen al om in leven te blijven. Hun brood zal voor hun leven zijn, om te overleven.

Vertalersnoot: deze uitleg sluit aan bij de Engelse formulering ‘their bread shall be for their life’. De HSV heeft in Hosea 9:4 ‘hun brood dient voor henzelf’.

Ze zullen niets overhebben om naar het huis van de HEERE te brengen. Dat komt ook wel goed uit, want het huis van de HEERE is voor hen een tempel met een gouden kalf erin. Daarom gaat Hij de toevoer daarheen afsnijden. En Hij gaat hun oogst laten mislukken, zodat ze alleen genoeg te eten hebben om hun leven te redden en niets om naar hun afgoden te brengen.

Vers 5:

Wat zult u dan doen op een hoogtijdag en op een feestdag voor de HEERE? Want zie, vanwege de verwoesting gaan zij op weg; Egypte zal hen bijeenbrengen, Memphis zal hen begraven. Begeerte zal er zijn naar hun geld, netels zullen hen in erfbezit nemen en distels zullen in hun tenten zijn.

HOSEA 9:5-6

Wat blijkbaar betekent dat er brandnetels of woestijnplanten zullen opgroeien rond de plaatsen waar ze hun kostbaarheden in hun steden hadden. Die zullen gewoon verwilderen.

25

Profeten worden voor dwazen gehouden

De dagen van de vergelding zijn gekomen. De dagen van de afrekening zijn gekomen. Israël zal het weten. De profeet is dwaas, de man met de geest is krankzinnig. Vanwege de grootheid van uw ongerechtigheid is ook de vijandschap groot.

HOSEA 9:7

De uitspraak dat de profeet een dwaas is en een geestelijk mens krankzinnig, betekent niet zozeer dat de profeet zegt dat dit zo is, maar dat ze zo worden gezien. De mensen behandelen de profeten als dwazen, als gekken. Geestelijke mensen, de weinigen die er nog over zijn, worden behandeld alsof ze niet goed bij hun hoofd zijn, alsof ze geen

enkel gezond verstand hebben. Dat is eigenlijk altijd zo geweest. De wereld begrijpt mensen die rechtvaardig zijn gewoon niet. Ze hebben een andere drijfveer, een drijfveer waar de wereld zich niets bij kan voorstellen. Paulus zei:

Want het woord van het kruis is voor hen die verloren gaan wel dwaasheid, maar voor ons die behouden worden, is het een kracht van God.

1 KORINTHE 1:18

Dus de boodschap van de gemeente en het leven uit geloof enzovoort lijken absurd voor mensen die geen geloof hebben en die goddeloos zijn.

Zo werden ook in die tijd de profeten, zoals Hosea en Amos, voor dwazen gehouden. De geestelijke mens kan op dezelfde persoon slaan als de profeet die de Geest had. Ze worden behandeld als dwazen en krankzinnigen. Maar dat komt niet doordat ze werkelijk dwaas en krankzinnig zijn. Het komt doordat de mensen die hen beoordelen hun morele besef hebben verloren en in grote ongerechtigheid en vijandschap zijn vervallen.

Vers 8:

De wachter van Efraïm is met mijn God, een profeet vindt de strik van de vogelvanger op al zijn wegen, vijandschap zelfs in het huis van zijn God.

HOSEA 9:8

De wachter zou de profeet zijn.

Het is niet helemaal duidelijk hoe je dat moet begrijpen. Maar het kan hierop slaan: eerder werd gezegd dat God hen door de profeten had neergehouwen en hen had gedood met het woord uit Zijn mond. Nu wordt er een ander beeld gebruikt. De woorden van de profeet veroordelen hen. Het is niet zo duidelijk.

Vertalersnoot: in de door de spreker aangehaalde Engelse lezing is de profeet zelf een strik voor de vogelvanger. In de HSV vindt de profeet juist een strik op zijn wegen. De spreker bespreekt hier de Engelse lezing.

26

Gibea als waarschuwing voor Israël

Zij hebben zich zeer diep verdorven, als in de dagen van Gibea. Hij zal aan hun ongerechtigheid denken, Hij zal hun zonden aan hen vergelden.

HOSEA 9:9

Gibea verwijst waarschijnlijk naar de gruweldaad die in die stad werd gepleegd in Richteren 19, toen een zekere Leviet daar met zijn bijvrouw doorheen reisde. De mensen van de stad omsingelden het huis en wilden die man verkrachten, en hij stuurde in plaats daarvan zijn bijvrouw naar buiten. Ze verkrachtten de vrouw met een hele groep, en ze stierf. Als gevolg daarvan, dat herinner je je wel, sneed hij haar in twaalf stukken en stuurde de stukken naar de twaalf stammen van Israël. Er kwam een grote veldslag, omdat de stammen van de stam Benjamin, waartoe Gibea behoorde, eisten dat die de mannen van Gibea zou uitleveren om gestraft te worden. Maar dat wilden ze niet. De stam Benjamin sloot de gelederen tegen de andere stammen. En in de oorlog die daarop volgde, werd Benjamin als stam bijna uitgeroeid. Slechts vierhonderd of zeshonderd mannen van de hele stam overleefden de oorlog.

Dus de verwijzing naar Gibea bevat twee gedachten. Ten eerste waren de mensen van Gibea uitzonderlijk verdorven, eigenlijk net als Sodom. Ze wilden allemaal hun gasten verkrachten, ook de mannelijke gasten. Er was homoseksualiteit, er was gewelddadigheid, er was gewoon totale verdorvenheid in de stad. Maar Gibea dient ook op een andere manier als waarschuwing voor deze mensen: de zonde van Gibea leidde ertoe dat een hele stam in Israël bijna werd uitgeroeid. Misschien wordt hier gesuggereerd dat, net zoals ze de mensen van Gibea volgen in hun totale verdorvenheid, dit ook zal leiden tot de bijna volledige uitroeiing van hun volk wanneer God het oordeel over hen brengt.

27

Israël als vroege vrucht voor God

Vers 10:

Ik vond Israël als druiven in de woestijn; als vroege vijgen aan de vijgenboom, zijn eerste opbrengst, zag Ik uw vaderen. Zij gingen echter naar Baäl-Peor, wijdden zich aan die schande. Zij werden even weerzinwekkend als hun minnaars.

HOSEA 9:10

Mensen worden als de afgoden die ze aanbidden. Daar hebben we al eerder op gewezen, en bepaalde andere passages zeggen dat ook. Hier staat het ook. Ze zijn een gruwel geworden, net als datgene waarvan ze houden. Gruwel is gewoonlijk het woord dat een afgod aanduidt, maar het betekent dat ze zelf net zo gruwelijk zijn geworden als de afgoden.

Vertalersnoot: de spreker verklaart hier het Engelse ‘abomination’, ‘gruwel’. De HSV formuleert Hosea 9:10 anders: ‘Zij werden even weerzinwekkend als hun minnaars’.

Ze hebben afgoden liefgehad.

Nu staat er dat toen God Israël vond — waarschijnlijk betekent dat toen Hij hen voor het eerst riep om een volk te zijn — ze als druiven in de woestijn waren. Er was een bijzondere verkwikking op een droge plaats. In een wereld vol vijandschap tegen God was er een kleine groep mensen die God de Zijnen kon noemen, door wie Hij verkwikt kon worden. Ze waren als de eerste vruchten aan de vijgenboom in zijn eerste seizoen. Maar dan staat er dat ze zijn afgeweken. Ze verderven zichzelf.

Ik vind het interessant dat Hij Israël vergelijkt met de eerste vruchten aan de vijgenboom in zijn eerste seizoen. De NIV vertaalt het als “the early fruit on the fig tree”. Dat zou de vrucht zijn die vóór het normale vruchtseizoen verschijnt. De reden dat ik dat interessant vind, is dat er in het Nieuwe Testament, als je naar Markus hoofdstuk 11, vers 12 tot en met 14 kijkt, staat:

28

De onvruchtbare vijgenboom en Israël

En de volgende dag, toen zij uit Bethanië gingen, kreeg Hij honger. En toen Hij in de verte een vijgenboom zag die bladeren had, ging Hij erheen om te zien of Hij er ook iets aan zou vinden; en erbij gekomen, vond Hij niets dan bladeren, want het was niet de tijd voor vijgen. En Jezus antwoordde en zei tegen hem: Laat niemand meer vrucht van u eten in eeuwigheid! En Zijn discipelen hoorden het.

MARKUS 11:12-14

Kijk nu eens verder, naar vers 20.

En toen zij er 's morgens vroeg voorbijgingen, zagen zij dat de vijgenboom verdord was, van de wortels af. En Petrus, die het zich herinnerde, zei tegen Hem: Rabbi, kijk, de vijgenboom die U vervloekt hebt, is verdord. En Jezus antwoordde en zei tegen hen: Heb geloof in God. Want, voorwaar, Ik zeg u: wie tegen deze berg zal zeggen: Word opgeheven en in de zee geworpen, en niet zal twifelen in zijn hart, maar zal geloven dat wat hij zegt, gebeuren zal, het zal hem gebeuren wat hij zegt. Daarom zeg Ik u: alles wat u biddend begeert, geloof dat u het ontvangen zult, en het zal u ten deel vallen.

MARKUS 11:20-24

Hier vervloekt Jezus dus de vijgenboom. Mensen hebben zich vaak afgevraagd waarom Jezus die arme vijgenboom vervloekte. Zijn klacht was tenslotte dat er geen vrucht aan zat, maar er staat uitdrukkelijk dat het nog niet de tijd voor vijgen was. Waarom zou Hij het die vijgenboom dan kwalijk nemen dat er geen vijgen aan zaten?

Het antwoord dat hier meestal op wordt gegeven, is dat de vijgenboom Israël voorstelt en dat Israël geen vrucht droeg. Daarom sprak Jezus een vloek uit over de vijgenboom die in werkelijkheid ook op Israël betrekking heeft. Ook Israël zal geen vrucht meer dragen. Jezus heeft die toepassing eigenlijk nooit met zoveel woorden gemaakt. Hij heeft nooit tegen hen gezegd: 'Dit heeft met Israël te maken.' Toen Zijn discipelen erop wezen dat de vijgenboom verdord was, verbond Hij daar in feite maar één toepassing aan. Het was een voorbeeld van wat geloof in God kan doen, en zij konden soortgelijke dingen doen als ze geloof in God hadden. Er lijkt in deze passage dus geen enkele steun te zijn om de vijgenboom met Israël gelijk te stellen.

En toch is het zo'n passend beeld, omdat Israël al dat loof had. Hoewel het nog niet de tijd voor vijgen was, kregen sommige vijgenbomen al behoorlijk vroeg vijgen, vóór het seizoen. En het bewijs dat die vijgen eraan zaten, was meestal dat ze loof hadden. De bladeren waren uitgekomen nadat de winter voorbij was; de bladeren waren teruggekomen. Dat was gewoonlijk een aankondiging dat er vijgen aan zaten, ook al was het nog vóór de tijd voor vijgen.

In zekere zin deed de vijgenboom dus alsof hij vijgen had, terwijl dat niet zo was. Net zoals Israël deed alsof het geestelijke vrucht had, terwijl dat niet zo was. Ze hadden al het loof, al de bladeren, al het uiterlijke vertoon van godsdienstigheid. Maar als je onder de bladeren keek, en zorgvuldiger keek, en onder de oppervlakte keek, zag je dat er geen echte vrucht was. Er was geen gerechtigheid, geen recht, geen barmhartigheid — de dingen waar God werkelijk naar zocht.

En dus komt Jezus bij de vijgenboom, hongerig naar vrucht. Hij heeft bladeren, maar het is niet de tijd voor vijgen. Hij vindt er geen vijgen aan. Hij vervloekt hem en zegt dat er nooit meer vrucht aan zal komen. Het lijkt het hele beeld van Israël in die tijd op te roepen. Jezus deed in diezelfde week, die laatste week van Zijn leven op aarde, inderdaad verschillende uitspraken waarin Hij Israël in soortgelijke bewoordingen veroordeelde.

Degenen die de vijgenboom niet op Israël willen toepassen, hebben altijd aangevoerd dat Jezus in deze hele passage niet naar Israël verwijst. Maar als je terugkijkt naar Hosea hoofdstuk 9, vers 10, staat daar uitdrukkelijk:

God vond Israël zoals je de eerste vijgen aan een vijgenboom vindt.

Dat wil zeggen, vrucht die vóór het seizoen komt. Er waren momenten waarop vijgenbomen voortijdig vrucht voortbrachten, en van Israël wordt gezegd dat het op die vroege vrucht aan een vijgenboom lijkt.

Daarom kun je de verwijzing naar deze vijgenboom zonder vrucht, zonder vroege vrucht, zien in het licht van wat er in Hosea werd gezegd. Het zou kunnen dat Jezus wilde dat Zijn discipelen begrepen dat dit wel degelijk met Israël te maken had. Israël werd in het Oude Testament immers vergeleken met een vijgenboom en de vroege vrucht aan een vijgenboom. En zo zou Jezus dan eigenlijk een gelijkenis uitbeelden. Hier staat de vijgenboom die de vroege vrucht zou moeten hebben die Israël ooit had. En Hij kijkt, maar er is niets.

29

De berg in zee en de val van Jeruzalem

Ik zou hier nog een punt aan kunnen toevoegen dat niet zozeer met Hosea te maken heeft, maar met de gelijkenis van de vijgenboom, of het verhaal van de vijgenboom. Wanneer de discipelen erop wijzen dat de vijgenboom verdord is, zegt Jezus tegen hen in vers 23:

Ik zeg jullie echt: wie tegen deze berg zegt dat hij van zijn plek moet komen en zich in zee moet storten, en daar in zijn hart niet aan twijfelt maar gelooft dat het zal gebeuren, zal krijgen wat hij zegt.

We denken meestal dat dit gewoon een les over geloof is. En dat is het in de eerste plaats ook. We hebben mensen altijd horen spreken over geloof dat bergen kan verzetten. Maar ik vraag me af of Jezus het hier werkelijk heeft over geloof dat bergen wegneemt. Hij zegt dat je tegen deze berg zou kunnen zeggen:

Kom van je plek en stort je in zee.

Als je denkt aan de symboliek die de profeten gebruikten voor de bergen en de zee, dan was een berg een koninkrijk en was de zee de heidense volken. Dat zie je vrij consequent bij de profeten. En Jezus sprak vaak in de taal van de profeten.

Hij zou een gebaar naar deze berg gemaakt kunnen hebben, naar Jeruzalem. Hij was daar vlakbij. Hij was daar vlak bij de berg Sion. Hij zou gezegd kunnen hebben:

Maar Jezus antwoordde en zei tegen hen: Voorwaar, Ik zeg u: Als u geloof had en niet twijfelde, zou u niet alleen doen wat er met de vijgenboom is gedaan, maar zelfs als u tegen deze berg zou zeggen: Word opgeheven en in de zee geworpen, dan zou het gebeuren.

MATTHEÛS 21:21

— dat wil zeggen: verstrooid worden onder de heidenen —

en het zal gebeuren.

Als Hij zoiets in gedachten had, dan zou dat aansluiten bij het voorval met de vijgenboom. De vijgenboom was onvruchtbaar, zoals Israël onvruchtbaar was. Hij zou nooit meer vrucht dragen. In plaats daarvan zou Israël onder de heidenen verstrooid worden en nooit echt meer Gods volk zijn. Zijn uitspraak over de berg die in de zee geworpen wordt, zou kunnen verwijzen naar de Joodse staat die van zijn plaats wordt weggenomen en eenvoudigweg onder de heidenen verstrooid wordt. Die worden vaak door de zee voorgesteld.

In Openbaring staat een interessant beeld van een brandende berg die in de zee valt. Ik vraag me af of ik het heel snel kan vinden, want ik weet de precieze verwijzing niet meer. Volgens mij staat het bij het blazen op een van de zeven bazuinen. Het is hoofdstuk 8, vers 8, Openbaring 8:8. Veel uitleggers denken dat dit blazen op de zeven bazuinen verwijst naar oordelen over Jeruzalem in het jaar 70 na Christus, de verwoesting van Jeruzalem. Ik zal nu niet de tijd nemen om dat te verdedigen, maar velen denken dat het zo is.

Wanneer in hoofdstuk 8 van Openbaring de tweede bazuin wordt geblazen, staat er in vers 8:

En de tweede engel blies op de bazuin, en er werd iets als een grote berg, die van vuur brandde, in de zee geworpen. En het derde deel van de zee werd bloed.

OPENBARING 8:8

enzovoort. Dit is allemaal symbolisch, maar het verwijst naar een brandende berg die in de zee geworpen wordt. Als vanuit de context kan worden aangetoond dat dit werkelijk over de ondergang van Jeruzalem in het jaar 70 na Christus gaat — en daar zijn goede argumenten voor aan te voeren — dan is deze brandende berg die in de zee geworpen wordt de val van Jeruzalem, de val van de Joodse staat. We zullen nu niet de moeite nemen om dat aan te tonen, maar later, wanneer we Openbaring bestuderen, zullen we dat misschien proberen.

Het ging in vlammen op en het werd in de zee geworpen. Daarom zou Jezus met Zijn uitspraak:

En toen zij er 's morgens vroeg voorbijgingen, zagen zij dat de vijgenboom verdord was, van de wortels af. En Petrus, die het zich herinnerde, zei tegen Hem: Rabbi, kijk, de vijgenboom die U vervloekt hebt, is verdord. En Jezus antwoordde en zei tegen hen: Heb geloof in God. Want, voorwaar, Ik zeg u: wie tegen deze berg zal zeggen: Word opgeheven en in de zee geworpen, en niet zal twifelen in zijn hart, maar zal geloven dat wat hij zegt, gebeuren zal, het zal hem gebeuren wat hij zegt. Daarom zeg Ik u: alles wat u biddend begeert, geloof dat u het ontvangen zult, en het zal u ten deel vallen.

MARKUS 11:20-24

wel eens precies dit kunnen voorspellen. En daarmee zou Hij zeggen dat de discipelen door hun gebeden de omverwerping van het stelsel kunnen bewerkstelligen, het einde van het oude en de komst van het nieuwe.

30

Bidden om het oordeel over vervolgers

Je zou kunnen zeggen: ‘Maar Jezus zou Zijn discipelen toch niet leren om voor de ondergang van Jeruzalem te bidden. Dat is niet bepaald iets aardigs om voor te bidden.’ Toch vinden we in het boek Openbaring, hoofdstuk 6, de heiligen die vanwege hun getuigenis onthoofd zijn, onder het altaar in de hemel. Zij zeggen:

En zij riepen met luide stem: Tot hoelang, heilige en waarachtige Heerser, oordeelt en wreekt U ons bloed niet aan hen die op de aarde wonen?

OPENBARING 6:10

Daarmee worden de Joden en de Romeinen bedoeld die de vroege christenen doodden. We zien dat de christenen daadwerkelijk tot God bidden om hun vervolgers te oordelen.

Daarom zou Jezus heel goed op zo iets kunnen doelen: zoals Ik de vijgenboom vervloekt heb, kunnen jullie door jullie gebeden, jullie vloekgebeden als het ware, de ondergang bewerkstelligen van degenen die in Jeruzalem de vijanden van God zijn. Zij zullen Jezus doden en Stefanus doden en de apostelen vervolgen en ook heel wat christenen doden.

Jeruzalem werd de vervolger van de gemeente. Om de ondergang ervan bidden is daarom eenvoudigweg te vergelijken met hoe wij bidden om de val van de communistische regering in China of iets dergelijks. Dat is heel gepast. Jezus zou Zijn discipelen heel goed hebben kunnen vertellen dat dit zal gebeuren als ze met geloof bidden. Het boek Openbaring zou inderdaad precies dat kunnen beschrijven.

Dat alles komt voort uit het vereenzelvigen van Israël met de vijgenboom. En die vereenzelviging lijkt hier in Hosea 9:10 steun te vinden, ook als dat nergens anders het geval is. Laten we dit hoofdstuk afmaken, en dan maken we het boek in onze volgende bijeenkomst af.

31

Efraïm verliest zijn kinderen en zijn land

Vers 11:

Wat Efraïm betreft, als een vogel zal zijn luister wegvliegen, van de geboorte, van de moederschoot en van de bevruchting af. Ook al brengen zij hun kinderen groot, Ik zal hen van kinderen beroven, geen mens zal er meer zijn! Ja ook, wee hun, wanneer Ik van hen wijk! Efraïm, zoals Ik het gezien had, was als Tyrus, geplant in een lieflijke woonplaats, maar Efraïm zal zijn kinderen moeten uitleveren aan de moordenaar.

HOSEA 9:11-13

Dat wil zeggen: ze zullen zich moeten overgeven aan degenen die hen gevangen nemen, en die zullen hun kinderen doden.

Geef hun, HEERE, ja, wat moet U hun geven? Geef hun een baarmoeder die zonder vrucht blijft en borsten die verdrogen. Al hun kwaad bleek in Gilgal, ja, daar heb Ik hen gehaat. Vanwege hun slechte daden zal Ik hen uit Mijn huis verdrijven. Ik zal hen voortaan niet meer liefhebben: al hun vorsten zijn opstandig.

HOSEA 9:14-15

In Gilgal stond een altaar voor valse goden.

Het zou ook kunnen verwijzen naar het feit dat Saul in Gilgal tot koning werd gezalfd. En het zou kunnen verwijzen naar Gods ongenoegen daarover. We zien dat God in Hosea 13 verwijst naar Zijn toorn over hun keuze voor Saul, of hun keuze om een koning te hebben. In hoofdstuk 13, vers 10, staat:

Waar blijft uw koning nu? Hij zou u toch verlossen in al uw steden? En uw richters, tegen wie u gezegd had: Geef mij een koning en vorsten? In Mijn toorn gaf Ik u een koning, Ik nam hem weg in Mijn verbolgenheid.

HOSEA 13:10-11

Dus ook in Hosea zien we dat God zegt dat Hij boos was toen ze Saul kozen. Gilgal is de plaats waar Saul gezalfd werd. Het kan dus heel goed zijn dat vers 15 van hoofdstuk 9 daar ook naar verwijst.

Hun goddeloosheid was daar vanwege het kwaad van hun daden.

Efraïm is getroffen: hun wortel is verdord, vrucht zullen zij niet voortbrengen. Zelfs als zij nog nieuw leven verwekten, zou Ik de lievelingen van hun moederschoot doden. Mijn God zal hen verwerpen, omdat zij naar Hem niet luisteren. Zij zullen zwervers onder de volken zijn.

HOSEA 9:16-17

32

Onvruchtbaarheid bij het komende oordeel

Ik geloof dat dit ongetwijfeld in de eerste plaats naar de Assyrische ballingschap verwijst. Maar alle beelden uit deze passage worden in het Nieuwe Testament ook opgepakt in verband met de verwoesting van Jeruzalem in het jaar 70 na Christus, misschien als een tweede toepassing. Waarom zeg ik dat? Let er allereerst op dat er in vers 11 en 12 staat:

Wat Efraïm betreft, als een vogel zal zijn luister wegvliegen, van de geboorte, van de moederschoot en van de bevruchting af. Ook al brengen zij hun kinderen groot, Ik zal hen van kinderen beroven, geen mens zal er meer zijn! Ja ook, wee hun, wanneer Ik van hen wijk!

HOSEA 9:11-12

Ik ga hen oordelen door hun moederschoot onvruchtbaar te maken. Maar mochten ze toch kinderen krijgen, dan zullen ze hun kinderen verliezen.

Ook staat er in vers 16:

Efraïm is getroffen, hun wortel is verdroogd, ze zullen geen vrucht dragen. Ja, zelfs als ze kinderen krijgen, zal Ik hun geliefde kinderen doden.

Deze beide plaatsen, vers 11 en 12, en ook vers 16, zeggen hetzelfde. God treft hen met onvruchtbaarheid. Maar in de weinige gevallen waarin Hij hen niet met onvruchtbaarheid treft, zullen de kinderen toch door de vijand worden omgebracht.

In het licht hiervan staat er in vers 14:

Geef hun, HEERE, ja, wat moet U hun geven? Geef hun een baarmoeder die zonder vrucht blijft en borsten die verdrogen.

HOSEA 9:14

Met andere woorden, als ze kinderen kregen, zouden die door de vijand worden afgeslacht. Aan het einde van vers 13 staat:

Efraïm, zoals Ik het gezien had, was als Tyrus, geplant in een lieflijke woonplaats, maar Efraïm zal zijn kinderen moeten uitleveren aan de moordenaar.

HOSEA 9:13

Kinderen krijgen zou alleen maar meer verdriet brengen. Je zou de kinderen die je baart voor je ogen afgeslacht zien worden. Daarom, God, geef hun miskramen. Laat hen geen kinderen krijgen. Laat hen geen melk in hun borsten hebben om zuigelingen te voeden, vanwege de verschrikkelijke ramp die hen zal treffen.

33

Jezus waarschuwt de vrouwen van Jeruzalem

Als je naar Lukas hoofdstuk 23 kijkt, kan Jezus heel goed aan deze passage denken wanneer Hij deze uitspraak doet tegen de vrouwen die om Hem huilen terwijl Hij Zijn kruis naar Golgotha droeg. Lukas hoofdstuk 23, vers 28 en 29. Ze huilden en rouwden om Hem, en Hij keerde Zich naar hen toe. Vers 28:

En Jezus keerde Zich naar hen om en zei: Dochters van Jeruzalem, huil niet over Mij, maar huil over uzelf en over uw kinderen, want zie, er komen dagen waarin men zal zeggen: Zalig zijn de onvruchtbaren en de buiken die niet gebaard hebben, en de borsten die niet gezoogd hebben. Dan zullen zij beginnen te zeggen tegen de bergen: Val op ons, en tegen de heuvels: Bedek ons.

LUKAS 23:28-30

Interessant genoeg is dit een citaat uit Hosea 10:8. Daar zijn we nog niet aangekomen, maar Hosea 10:8 spreekt over precies ditzelfde:

Weggevaagd zullen worden de offerhoogten van Aven, de zonde van Israël; dorens en distels zullen opschieten tot boven hun altaren. Dan zullen zij tegen de bergen zeggen: Bedek ons! en tegen de heuvels: Val op ons!

HOSEA 10:8

Jezus citeert hier dus uit Hosea 10:8. En Hij zegt:

Ze zullen zeggen: gelukkig zijn de vrouwen die geen kinderen kunnen krijgen, die nooit een kind hebben gedragen en nooit borstvoeding hebben gegeven, Dat kan heel goed een toespeling zijn op het gebed van Hosea in Hosea 9:

Geef hun, HEERE, ja, wat moet U hun geven? Geef hun een baarmoeder die zonder vrucht blijft en borsten die verdrogen.

HOSEA 9:14

Waarom? Omdat het barmhartiger zou zijn om je kinderen door een miskraam te verliezen dan ze aan de vijand te verliezen.

Vertalersnoot: de spreker gaat uit van 'a miscarrying womb', een baarmoeder waarin zwangerschappen op een miskraam uitlopen. De HSV heeft in Hosea 9:14 'een baarmoeder die zonder vrucht blijft'.

Omdat Israël in de dagen van Hosea, en Jeruzalem in de dagen van Jezus, zo'n onheil te wachten stond, zou het als barmhartig worden beschouwd als God voorkwam dat ze kinderen kregen en kinderen zoogden. Wanneer dat onheil komt, zullen mensen de rotsen en de bergen om beschutting smeken om aan die verschrikkelijke ramp te ontkomen.

Zowel Hosea als Jezus verwijst daarnaar, ieder in zijn eigen context. Hosea spreekt over de val van Israël voor Assyrië. Jezus spreekt over de val van Jeruzalem voor de Romeinen. Dit gaat verder. Daar gaan we in de volgende bijeenkomst op in.

Om verder te lezen

Alle bijbelteksten die in deze lezing aan bod komen, in de volgorde waarin ze gebruikt zijn.

- Hosea 2:1
- Hosea 4:1
- Hosea 4:6
- Hosea 5:4
- Hosea 4:14
- Hosea 6:3
- Hosea 6:6
- Hosea 8:2
- Hosea 4:2-4
- Hosea 4:5-6
- Amos 8:11
- Amos 8:12
- Hosea 4:7
- Hosea 4:8-9
- Hosea 4:10-11
- Leviticus 10:9
- Leviticus 10:9-10
- Spreuken 31:4-5
- 1 Timotheüs 3:2-3
- Hosea 4:9-11
- Spreuken 4:23
- Hosea 4:12
- 2 Timotheüs 1:7
- 1 Korinthe 10:20
- Hosea 4:13
- Hosea 4:15
- Hosea 4:16
- Hosea 4:17
- Hosea 4:18
- Hosea 4:19

- Hosea 5:1
- Hosea 5:2-3
- Hosea 5:5
- Hosea 5:6-7
- Hosea 5:8
- Hosea 5:9-10
- Hosea 5:11
- Mattheüs 15:9
- Hosea 5:12
- Hosea 5:13-15
- Hosea 5:15
- Hosea 6:1-3
- Hosea 6:4
- Hosea 5:13
- Efeze 2:6
- 2 Petrus 3:8
- Hosea 13:3
- Hosea 6:5
- 1 Samuel 15:22
- Mattheüs 9:13
- Mattheüs 12:7
- Hosea 6:7-9
- Hosea 6:10-11
- Hosea 7:1
- Hosea 6:11-7:1
- Hosea 7:2
- Hosea 7:3-7
- 1 Korinthe 7:9
- Hosea 7:8-16
- Hosea 7:16
- Hosea 8:1-2
- Hosea 8:3
- Hosea 8:4
- Romeinen 13:1

- Daniël 2:21
- Hosea 8:5
- Hosea 8:6-8
- Hosea 8:9-10
- Hosea 8:11-12
- Hosea 8:13
- Hosea 8:14
- Amos 1:3
- Amos 1:4
- Hosea 9:1-2
- Hosea 9:3
- Leviticus 25:23
- Hosea 9:4
- Hosea 9:5-6
- Hosea 9:7
- 1 Korinthe 1:18
- Hosea 9:8
- Hosea 9:9
- Hosea 9:10
- Markus 11:12-14
- Markus 11:20-24
- Mattheüs 21:21
- Openbaring 8:8
- Openbaring 6:10
- Hosea 9:11-13
- Hosea 9:14-15
- Hosea 13:10-11
- Hosea 9:16-17
- Hosea 9:11-12
- Hosea 9:14
- Hosea 9:13
- Lukas 23:28-30
- Hosea 10:8

Lezing © Steve Gregg / The Narrow Path. Nederlandse vertaling © 2026 Vers voor Vers. De bijbeltekst in deze uitgave is ontleend aan de Bijbel in de Herziene Statenvertaling, © 2010/2016 Stichting HSV.